

DE VEILIGHEIDSREGIO

UITGAVE VAN HET VEILIGHEIDSBERAAD IN SAMENWERKING MET NVBR, POLITIE NEDERLAND, GHOR, VNG EN HET MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

4 Meer eenheid en doelmatigheid Nederlandse politie

Dit staat het kabinet voor ogen bij de voorgenomen wijziging van de Politiewet.

5 De Strategische Reis van de brandweer

De complexiteit van de samenleving vraagt om een andere organisatie van de brandweer. Brandweer en Veiligheidsberaad onderzoeken gezamenlijk toekomstscenario's.

9 Veel huiswerk voor de veiligheidsregio's

De nationale overstromings-oefening Waterproef bleek een pittige testcase te zijn voor bestuurders en operationele beslissers.

11 Nieuwe Wet ambulancezorg: één vergunning per regio

Nieuwe wet ambulancezorg markeert de ontwikkeling van de ambulancesector.

De Veiligheidsregio

Alle betrokken partijen werken hard aan de vorming en inrichting van de veiligheidsregio's. Dat blijkt uit de tweede inventarisatie van de veiligheidsregio's, die eind 2008 door het Veiligheidsberaad is uitgevoerd. Deze inspanning is niet alleen mooi, maar ook noodzakelijk. Het brengt ons dichterbij ons gezamenlijke doel: het verbeteren van de crisisbeheersing en rampenbestrijding in Nederland. Tegelijk moeten we niet uit het oog verliezen dat de veiligheidsregio's een middel zijn. Een middel dat zorgt voor een heldere bestuurlijke organisatie op regionaal niveau en betere samenwerking tussen de verschillende hulpverleningsdiensten en de gemeenten.

Ondertussen volgen de ontwikkelingen elkaar in hoog tempo op. Convenanten tussen het ministerie van BZK en de regio's, regionalisering van de brandweer, een visie op de multidisciplinaire samenwerking, voorstellen om de rol van de gemeenten als vierde kolom te positioneren, de Wet Ambulancezorg door de Eerste Kamer, de oprichting van de managementraad voor gemeenten, een visiedocument voor de GHOR en de doorontwikkeling van het politiebestedel. Kortom, er is heel veel in beweging op het veiligheidsterrein. Daarom is het belangrijk dat we elkaar goed op de hoogte houden. Daar is deze uitgave 'De Veiligheidsregio' voor bedoeld. Het is een uitgave van het Veiligheidsberaad in samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, NVBR, Politie Nederland, GHOR en VNG. 'De Veiligheidsregio' wordt breed verspreid onder alle betrokken partijen.

Naast deze uitgave komen er ook expertmeetings om met u van gedachten te wisselen. Wij bevelen u 'De Veiligheidsregio' en de expertmeetings van harte aan! Zorg dat u op de hoogte blijft, want uw inzet is nodig om de veiligheidsregio's ook daadwerkelijk in de praktijk te laten slagen, in het belang van zestien miljoen Nederlanders.

Wij wensen u veel succes!

Guusje ter Horst
Minister van
Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties

Thom de Graaf
Voorzitter
Veiligheidsberaad

Brede politieke steun voor Wet veiligheidsregio's

De Tweede Kamer heeft zich vrijwel unaniem voor de nieuwe Wet veiligheidsregio's uitgesproken. De Kamer is het er breed over eens dat de organisatie van de rampenbestrijding beter kan en beter moet, en dat het instellen van veiligheidsregio's hierin een belangrijke stap kan zijn. Eind dit jaar moet het rampenbestrijdingsaspect van de veiligheidsregio's op orde zijn.

Van grote fricties was bij de afronding van de parlementaire behandeling in de Tweede Kamer geen sprake meer. Vrijwel alle partijen vinden dat de wet een solide basis biedt om de rampenbestrijding en crisisbeheersing verder te professionaliseren. De veiligheidsregio zal de bestuurlijke en operationele slagkracht vergroten. De Kamer omarmde de gekozen structuur met een eenhoofdige bovenlokaal gezag, in de persoon van een voorzitter veiligheidsregio, die tevens korpsbeheerder is. Hij is ook content dat de Commissaris van de Koningin, die al een belangrijke rol had in de rampenbestrijding, een eigen rol in de Wet veiligheidsregio's houdt.

van stemmen. De voorzitter van het bestuur van de veiligheidsregio is de burgemeester die aangewezen is als korpsbeheerder.

Ook in het afrondende debat maakten verschillende partijen zich sterk voor een grote betrokkenheid van gemeenteraden bij wat er in de veiligheidsregio omgaat. Volgens kamerlid Anker (CU) mag niet het idee ontstaan dat 'de regio' wel alles oplost. Ook voor GroenLinks en D66 is de vraag 'hoe te voorkomen dat het veiligheidsbeleid te ver van de gemeenteraad afstaat' een hoofdpunt van discussie. In formele zin is het verlengd lokaal bestuur, constateerde

over het standpunt van de burgemeester", gaf Ter Horst de gemeenten graag mee.

De Kamer amendeerde de wetgeving op dit punt nog in zoverre dat de voorzitter van een veiligheidsregio na een ramp of crisis altijd mondelinge inlichtingen moet verschaffen aan een gemeenteraad uit de veiligheidsregio indien de betreffende raad hierom verzoekt. Ter Horst noemde dit een goede manier om de betrokkenheid van de gemeenteraden nog te versterken.

COMMISSARIS

In de voorbereiding op het debat speelde sterk wat ingewijden de motie-Cornieljec. s. zijn gaan noemen. In die motie uit 2005 keerde de Kamer zich tegen invoering van de 'superburgemeester' en verzocht zij de regering de crisisbevoegdheden van de Commissaris van de Koningin (CdK) onverkort te handhaven.

BRANDWEER

Een groot aantal partijen sprak, net als de minister, grote waardering uit voor de vrijwilligers, vooral bij de brandweer, maar ook in andere sectoren. Voorstellen van verschillende partijen om de vrijwilligers een duidelijke plaats te geven aan de onderhandelingsstafel en in het overleg met de werkgever, haalden het echter niet in de Kamer. Minister Ter Horst wees er op dat de Wet op de ondernemingsraden het al mogelijk maakt dat in de ondernemingsraad ook plaats is voor de brandweervrijwilligers. Zij wil het Veiligheidsberaad en de VNG wel vragen de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers als gesprekspartner te betrekken bij zaken die de positie van brandweervrijwilligers raken

Een stevig discussiepunt, de afgelopen jaren, betrof de regionalisering van de brandweer. "Het lijkt erop alsof bezwaar tegen regionalisering meer een competentiestrijd is geworden tussen burgemeesters dan een bezwaar van de vrijwilligers zelf", constateerde PvdA-kamerlid Kuiken in het afrondende debat. "Het eerste deel ga ik natuurlijk niet onderschrijven. De laatstgenoemde ontwikkeling zie ik echter ook", reageerde de minister. Het is haar stellige overtuiging dat er grote voordelen aan regionalisering zijn, óók voor vrijwilligers. Ter Horst herhaalde dat het

De Kamer vindt het zonder meer een belangrijke wet. CDA-kamerlid Schinkelshoek sprak van een mijlpaal: "De zorg voor veiligheid is een kerntaak voor de overheid. En burgers hebben recht op een overheid die doet wat redelijkerwijs verlangd kan worden om een veilige leefomgeving te scheppen." Minister Ter Horst van BZK was "buitengewoon blij" dat het wetsvoorstel, dat al geruime tijd op de agenda van de Kamer stond, nog in april kon worden behandeld.

BESTUUR

In het wetsvoorstel wordt de organisatie van de veiligheidsregio geregeld. Het bestuur van de veiligheidsregio bestaat uit de burgemeesters van de gemeenten die via een gemeenschappelijke regeling gezamenlijk de veiligheidsregio vormen. Dat bestuur neemt zijn besluiten bij meerderheid

SGP-kamerlid Van der Staaij: "Maar eigenlijk vormt de veiligheidsregio weer een soort extra functionele bestuurslaag en lijkt het veiligheidsbestuur meer op een zelfstandig functioneel bestuursorgaan."

Minister Ter Horst is ervan overtuigd dat met de constructie van gemeenschappelijke regelingen de inbreng van gemeenten, in het bijzonder de gemeenteraden, voldoende is gegarandeerd. Voor het bestuur van de veiligheidsregio geldt daarbij een 'haalplicht' om de inbreng van gemeenten te verkrijgen bij het opstellen van het regionaal risicoprofiel en het bijbehorende beleidsplan. Daarnaast is de burgemeester als het ware de vooruitgeschoven post. "De gemeenteraad is geen knip voor zijn neus waard als hij niet regelmatig aan de burgemeester vraagt wat deze gaat inbrengen en zijn mening geeft

De Kamer kan zich nu vinden in de gewijzigde positie van de CdK in zowel de koude als de warme fase. Als rijksorgaan, dus handelend namens de minister, kan de CdK rechtstreeks beleidsaanwijzingen geven, indien er sprake is van belangen die de regiogrens overstijgen. Maar zijn interventiemogelijkheden laten de positie van de voorzitter van de veiligheidsregio intact. De CdK zal niet de rol van de voorzitter van de veiligheidsregio overnemen, benadrukte minister Ter Horst. Zij ziet zijn rol vooral als 'olieremmen' en veiligheidsklep. Ter Horst: "Hij is het smeermiddel als dat nodig is en hij is de veiligheidsklep die als het nodig is wordt ingeschakeld." Binnen enkele maanden komt er een daarop aangepaste ambtsinstructie voor de aanwijzingsbevoegdheid van de commissaris.

voor gemeenten mogelijk blijft om (zei het voor een beperkt aantal taken, red.) een gemeentelijk brandweerkorps te houden, zoals in het coalitieakkoord is afgesproken. Maar het wetsvoorstel gaat uit van 'regionalisering van de brandweer'. De minister ziet in regionalisering van de brandweer bovendien 'als kortste weg voor het op orde brengen van rampenbestrijding en crisisbeheersing, en als kortste weg naar de borging van het kwaliteitsniveau.'

CONVENANTEN

Dat kwam de minister bij een aantal partijen opnieuw op kritiek te staan, met name in relatie tot de convenanten die het departement met negentien veiligheidsregio's heeft afgesloten. Kamerlid Van der Staaij (SGP) zei het zo: 'Strikt genomen geldt geen verplichting voor regionalise-

Vervolg op pagina 3

Thom de Graaf, voorzitter Veiligheidsberaad en burgemeester Nijmegen

“Wet solide basis voor verdere professionalisering”

“Het is goed dat ook veel kamerleden hebben aangegeven dat we feitelijk nu een wettelijke status geven aan een situatie die in werkelijkheid al geruime tijd bestond. Veel veiligheidsregio's functioneren eigenlijk al op een manier zoals de wet het nu voorschrijft. We hebben niet gewacht tot dit moment, maar we hebben

in de afgelopen jaren al flinke stappen gezet. Het is een wet die op veel gebieden nu eindelijk duidelijkheid geeft. Bijvoorbeeld over wie verantwoordelijk is tijdens een crisis”. De voorzitter van het Veiligheidsberaad is het met de Kamer eens dat de wet een solide basis biedt om de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Nederland verder te professionaliseren. “Als Veiligheidsberaad willen en zullen we bevorderen dat de partijen in de veiligheidsregio's zich ontwikkelen tot gelijkwaardige, goed opgeleide en goed getrainde organisaties die samen rampen en crises adequaat het hoofd kunnen bieden. Want in tijden van nood moeten burgers op ons kunnen rekenen.”

De Graaf is blij dat het wetsvoorstel kan rekenen op een brede steun van de Tweede Kamer. “Want degene die tijdens een crisis leiding geeft aan een grote hulpverleningsoperatie moet kunnen rekenen op een groot en breed draagvlak”. Ook ziet De Graaf nog veel uitdagingen op het pad van de Veiligheidsregio's. “De wet houdt de belofte in van effectieve en efficiënte veiligheidsorganisaties. Voor we zover zijn vergt dat nog wel de nodige organisatorische en financiële inspanningen. Als Veiligheidsberaad willen we hierin graag het voortouw nemen. Daarom komen we binnenkort ook met een strategische agenda waarin we aangeven wat we, samen met iedereen die een rol heeft in het veiligheidsdomein, op termijn willen bereiken. Ik hoop van harte dat iedereen dezelfde medewerking blijft verlenen aan het Veiligheidsberaad als tot nog toe.”

Een belangrijk struikelblok dat nog moet worden opgelost is de wijze waarop bovenregionale voorzieningen in de toekomst worden bestuurd. Het Veiligheidsberaad wordt daar verantwoordelijk voor, maar zal dan ook rechtspersoonlijkheid moeten krijgen. Dat moet zo snel mogelijk worden geregeld. Dat het Veiligheidsberaad nu door een amendement de wettelijke status krijgt is mooi, maar nog niet voldoende. In de Kamer is veel gesproken over de democratische legitimatie en verantwoording. Dat blijft verlengd lokaal bestuur met wettelijke bevoegdheden voor de voorzitter van de Veiligheidsregio. De Graaf: “Bestuurlijk een kwetsbaar punt waar we alert op moeten zijn en blijven.”

Caroline van de Wiel, voorzitter NVBR en regionaal commandant Amsterdam-Amstelland:

“Debat had een positieve toon”

Regionaal commandant en NVBR-voorzitter Caroline van de Wiel zegt blij te zijn met de positieve toon van het debat over de Wet veiligheidsregio's. Dat lag overigens ook in de lijn van haar verwachtingen, omdat de echte angers al wel uit de discussie waren. Zoals het punt van de rol van de Commissaris van de

Koningin versus de rol van de voorzitter van het veiligheidsbestuur als 'superburgemeester'. Van de Wiel: “De minister heeft dit heel goed opgelost door de commissaris op een deel van haar eigen bevoegdheden in te zetten. Zo blijft hij als rijksheer in positie en wordt er niet getornd aan ieders bevoegdheden.”

Van de Wiel toont zich tevreden met de kijk van zowel de Tweede Kamer als de minister op de brandweersektor. In het bijzonder de vrijwilligers kregen veel aandacht in het debat. “Ik vond het positief dat de minister erkent dat vrijwilligers professionals zijn, die qua kennis, kunde en vaardigheden in geen enkel opzicht onderdoen voor hun beroepscollega's. Wat betreft de vertegenwoordiging van de brandweer in het formele overleg over de regionalisering, vond ik het SP-standpunt over de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV.red) wel opvallend. Ik vind het ook belangrijk dat ieders stem in de regionaliseringsdiscussie wordt gehoord, maar ik ben het volledig eens met de minister dat we wel de bestaande wettelijke structuren van georganiseerd overleg moeten volgen. Dat betekent dat ook in dat opzicht de VBV een principiële keuze moet maken. Namelijk: willen ze acteren als vakbond of niet?”

Rob Brons, regionaal commandant en directeur Hulpverleningsregio Haaglanden:

“Aandacht voor verschillende financieringsystematieken”

“Het is goed dat de Tweede Kamer overwegend positief is over het wetsvoorstel voor de veiligheidsregio's, maar eigenlijk komt de wet te laat.” Dat vindt Rob Brons, regionaal commandant van de Hulpverleningsregio Haaglanden. “De discussie over de wet duurt nu al heel lang en veel regio's willen daarom niet wachten

op de officiële invoering en zijn zelf aan de slag gegaan. Daardoor zijn landelijk nogal wat verschillende samenwerkingsvarianten ontstaan. Ik hoop dat de wet helpt om de samenwerking binnen en tussen de regio's verder te stroomlijnen, maar dat zal over enige jaren in de praktijk moeten blijken.”

Brons zegt het 'comfortabel' te vinden dat, mits ook de Eerste Kamer instemt met de wet, er één wet komt die alle aspecten van crisisbeheersing en dagelijkse hulpverlening integraal regelt. “Het wetsvoorstel heeft een hoge mate van haalbaarheid, zo blijkt uit de steun van de Tweede Kamer. Toch zijn er nog wel risico's ten aanzien van de gewenste sterkere samenwerking. Meerdere kamerleden hebben terecht aandacht gevraagd voor de verschillende financieringsystematieken, waar nog een goede oplossing voor bedacht moet worden. Zolang de politie centraal door het rijk wordt gefinancierd, de brandweer vooral door de gemeenten en de ambulancezorg grotendeels door de zorgverzekeraars, zullen we altijd beperkingen houden. Die zorg van de kamerleden deel ik.”

Theo Weterings, voorzitter Veiligheidsregio Kennemerland en burgemeester Haarlemmermeer:

“Blij met balans tussen principes en pragmatisme”

Burgemeester Theo Weterings van de gemeente Haarlemmermeer, tevens voorzitter van de Veiligheidsregio Kennemerland, volgde twee thema's in het kamerdebat met extra interesse. Als eerste de mogelijkheid voor veiligheidsregio's om te fuseren tot een nóg grotere veiligheidsregio. Ten tweede de discussie over de vraag waarom wethouders volksgezondheid volgens de wet niet in het veiligheidsbestuur mogen zitten. Beide thema's zijn in Kennemerland actueel.

“De wens tot schaalvergroting speelt in onze regio heel sterk, omdat er een grote samenhang in veiligheidsrisico's is tussen Kennemerland, Amsterdam-Amstelland en Zaanstreek-Waterland. In het debat over schaalgrootte en territoriale congruentie bleek dat de minister kiest voor een goede balans tussen principiële uitgangspunten van de wet en pragmatisme. Zij biedt de mogelijkheid dat de drie regio's in het Noordzeekanaalgebied samen één veiligheidsregio vormen, ook als die veiligheidsregio daardoor meerdere politieregio's zou beslaan.”

Op de vraag van de kamer om ook deelname van wethouders volksgezondheid in het veiligheidsbestuur mogelijk te maken, vanuit het oogpunt van een betere vertegenwoordiging van de witte kolom, toonde minister ter Horst zich minder flexibel. Die constructie zou de personele unie tussen veiligheidsbestuur en regionaal politiecollege verstoren. “Jammer”, vindt Weterings. “In Kennemerland hebben we al sinds jaar en dag goede ervaringen met een gemengd bestuur. Helaas bleek er tijdens het debat geen meerderheid voor een amendement. Persoonlijk vind ik het een gemiste kans om de wet op dit punt aan te passen. Voor onze regio betekent het dat we de bestaande bestuursformule zullen moeten openbreken. We gaan de bestuurlijke vertegenwoordiging van de witte kolom door de wethouders volksgezondheid nu goed organiseren in een aparte bestuurscommissie.”

Frank Klaassen, voorzitter GHOR-Nederland en directeur GGD Zuid Limburg:

“Wet veiligheidsregio's staat niet op zichzelf”

De positie van de witte kolom in de veiligheidsregio's en het belang van de verbinding tussen de GHOR en de reguliere zorg kwamen in het kamerdebat duidelijk naar voren. Frank Klaassen, voorzitter van GHOR-Nederland, beluisterde in de discussiepunten vooral raakvlakken met andere voor de GHOR

relevante wetten. Enkele kamerleden uitten hun zorg over het feit dat de Wet op de veiligheidsregio's en de Wet ambulancezorg niet goed op elkaar aansluiten. “Die zorg is in mijn ogen wel terecht, met name voor wat betreft een mogelijke aanbesteding van de ambulancezorg”, aldus Klaassen. “Voorkomen moet worden dat het prijsbeginsel zwaarder weegt dan de inhoud van de zorg. Ook moet worden voorkomen dat een reeds goed functionerende regionale ambulancevoorziening, die er al in een groot aantal regio's is, puur omwille van de prijs overhoop wordt gegooid. De veiligheidsregio's zijn gebaat bij continuïteit en stabiliteit in de witte kolom. De ambulancezorg is overigens met de minister van VWS over dit thema in gesprek en ik ga er van uit dat er een oplossing komt.”

Een tweede onderwerp dat in dit verband aandacht kreeg van de kamer was de positie van de meldkamer. Klaassen: “De organisatie van de gemeenschappelijke meldkamers is een verantwoordelijkheid van de veiligheidsbesturen, maar de Wet ambulancezorg benadrukt de dagelijkse inhoudelijke verantwoordelijkheid van de regionale ambulancevoorziening voor de Meldkamer Ambulancezorg. Daardoor is het belangrijk dat de veiligheidsbesturen in de vergunningverlening in het kader van de wet Ambulancezorg de juiste eisen met betrekking tot crisisbeheersing en opschaling kunnen stellen aan de meldkamers ambulancezorg. Het Veiligheidsberaad pakt dit nu op, ondersteund door GHOR Nederland.”

De aandacht van de kamer voor de ambulancezorg en meldkameraspecten, komt tegemoet aan de visie van GHOR-Nederland dat de verbinding tussen de veiligheidsregio's en de reguliere gezondheidszorg essentieel is. In dat opzicht vind ik ook de door de ministers van VWS en BZK bepleitte territoriale congruentie van de GGD'en en veiligheidsregio's en het voorstel voor een combifunctie van directeur GGD en directeur GHOR opvallende punten.”

Annemarie Jorritsma, voorzitter VNG, burgemeester Almere

“Nog veel uitdagingen op het pad”

De VNG vindt dat de wet een goede basis biedt om de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Nederland verder te professionaliseren en is blij met de brede steun die deze wet vanuit de kamer geniet. Het ondersteunt de wettelijke status van het Veiligheidsberaad. De wet past ook bij het uitgangspunt

van het verlengd lokaal bestuur aldus de voorzitter. Jorritsma: “Het is een wet die op veel gebieden duidelijkheid geeft. Bijvoorbeeld over wie verantwoordelijk is tijdens een crisis. En verantwoordelijkheden helder hebben, is zeker op dit terrein van het grootste belang. In de veiligheidsregio's moeten de gemeenten en de andere partijen zich ontwikkelen tot gelijkwaardige, goed opgeleide en goed getrainde organisaties. Zodat ze samen rampen en crises adequaat het hoofd kunnen bieden. In tijden van nood moeten burgers immers op de overheid kunnen rekenen. Maar ik zie nog veel uitdagingen op het pad. De wet houdt de belofte in van nog effectievere veiligheidsorganisaties. Voor we zover zijn, vergt dat nog wel de nodige organisatorische en financiële inspanningen.

Er is ook veel gesproken over de democratische legitimatie en verantwoording. Dat blijft verlengd lokaal bestuur met wettelijke bevoegdheden voor de voorzitter van de Veiligheidsregio. Ik ben blij dat het wetsvoorstel kan rekenen op een brede steun van de Tweede Kamer. Want degene die tijdens een crisis leiding geeft aan een grote hulpverleningsoperatie moet kunnen rekenen op een groot en breed draagvlak. Daarvoor is het goed dat er nu een wettelijke basis ligt om mee te werken.”

Toezeggingen, amendementen en moties

EVALUATIE

De Kamer nam een amendement van CU en CDA aan dat veiligheidsregio's verplicht tot benchmarking en visitatie. De minister stond er afwijzend tegenover omdat zij de veiligheidsregio's zelf zo min mogelijk met rapportageverplichtingen wil belasten en de verantwoording vooral bij de gemeenten en veiligheidsregio's laten. Minister Ter Horst zegde de Kamer wel toe dat de Wet veiligheidsregio's vier jaar na inwerkingtreding wordt geëvalueerd.

VOORHANG

De Kamer nam met algemene stemmen een amendement van het CDA aan dat de regering verplicht de meeste AMvB's op basis van de Wet veiligheidsregio's voor te leggen aan beide Kamers voordat de ontwerp besluiten aan de Raad van State worden aangeboden. Dat gebeurt door middel van een zogeheten voorhangprocedure. Het gaat hierbij o.a. om het Besluit veiligheidsregio's, de regionale indeling, het Besluit personeel en de bijdragen van het Rijk in de kosten.

VEILIGHEIDSBERAAD

Het Veiligheidsberaad krijgt een wettelijke status. Dit landelijke beraad heeft zich al gevormd als orgaan waarin de voorzitters van de veiligheidsregio's zich verenigd hebben, maar had tot dusver geen formele positie. PvdA-kamerlid Kuiken kreeg vrijwel de hele Kamer mee in een amendement dat beoogt het bestaan van het beraad, en zijn positie in het overleg met de minister, in de wet vast te leggen.

REGIONALE TELEVISIE

Het CDA vindt dat de regionale publieke omroep als calamiteitenzender nog niet volledig wordt benut. Waarom wordt de regionale tv niet uitdrukkelijk ingezet? De Kamer steunde breed een motie van die strekking. Minister Ter Horst beloofde er werk van te maken, ook om te bezien wat de consequenties van deze keuze zijn.

MELDKAMER

In een andere motie, van PvdA en SP, werden de minister en haar collega van VWS verzocht met voorstellen te komen voor een 'concept' voor een geïntegreerde meldkamer. Ter Horst is groot voorstander van een geïntegreerde meldkamer, maar voelt er weinig voor om die nu wettelijk voor te schrijven.

PRAKTIJKVOORBEELDEN

Tenslotte werd een motie van GroenLinks-kamerlid Heemelaar aangenomen waarin de regering wordt verzocht goede praktijkvoorbeelden en bijbehorende adviezen aan gemeenteraden naar de Kamer te sturen en deze te betrekken in de toegezegde evaluatie.

Vervolg van cover

ring. Als het echter gaat om de convenanten, is er in de praktijk, vriendelijk gezegd, een sterke financiële stimulans in die richting. Subsidie voor kwaliteitsverbetering wordt alleen verstrekt als er sprake is van regionale brandweer. Maakt dit de vrijwilligheid niet tot een wassen neus?

De SP zou het liefst zien dat de regionalisering van de brandweer alsnog uit de convenanten wordt gehaald. Maar de minister ontkende met klem dat het haar bij de convenanten gaat om (al dan niet gedwongen) regionalisering. Het gaat haar erom dat regio's de rampenbestrijding en crisisbeheersing op orde hebben. De Kamer riep de regering vervolgens in een motie van de CU op 'voorrang te geven aan het oplossen van knelpunten in regio's waar de kwaliteitseisen met minder vergaande vormen van regionalisering worden bereikt'.

HOE VERDER?

De komende jaren moeten de veiligheidsregio's, in de woorden van Van Raak (SP), uitgroeien tot "geoliede machines die op het onvoorziene zijn voorbereid." Hoe het wetsvoorstel echt gaat uitwerken, moet zichtbaar worden in de praktijk, zei Anker (CU): "Wordt het een stimulans of een juk voor de regio's en de gemeenten? Veel wordt nog nader geregeld in een aantal AMvB's." Daarom steunde zijn partij graag het amendement voor de voorhangprocedure waarmee de Kamer zelf betrokken kan blijven. VVD-kamerlid Griffith vindt dat het wetsvoorstel, zoals het er nu ligt, nog teveel op zichzelf wordt gezien en niet in de context van toekomstige veranderingen, zoals de besluitvorming over het politiebestedel, de herziening van de gerechtelijke kaart en de discussie over schaalvergroting. De PVV is groot voorstander van centralisatie. Zij

wil naar vijf veiligheidsregio's en vijf politiekorpsen in heel Nederland, en naar een drastische verkleining van de Raad van Hoofdcommissarissen. De democratische controle op deze raad zou helemaal bij de Tweede Kamer moeten liggen. De hoofdcommissaris moet in de visie van de PVV direct worden gekozen. Hetzelfde geldt voor de voorzitter van de veiligheidsregio. Dat betekent dat alles wat betrekking heeft op de openbare orde, wordt weggehaald bij de gemeenten.

Brinkman zag echter af van het indienen van amendementen: "Ik wacht wel een paar jaartjes, tot na de volgende verkiezingen." Een motie van zijn hand om het wetsvoorstel voor de veiligheidsregio's in te trekken kreeg alleen de steun van de PVV zelf. De partij stemde als enige tegen het voorliggende wetsvoorstel.

Eind dit jaar moeten de veiligheidsregio's er staan. Minister Ter Horst verwacht dat dat ook gaat lukken. Tegelijk waarschuwde zij ervoor dat we er nog niet zijn: "Verdere verbetering is absoluut noodzakelijk." Vooral bij de informatievoorziening, de bovenregionale samenwerking en het betrekken van de crisispartners zijn nog stappen te zetten. Daarnaast blijft van groot belang dat er goed wordt geoefend. Het wetsvoorstel veiligheidsregio's gaat nu naar de Eerste Kamer. ///

De complete tekst van de plenaire behandeling van het wetsvoorstel is na te lezen op www.tweedekamer.nl, tabje verslagen 22 en 23 april of via het zoekstelsel parlando op dezelfde site.

Andere punten

KAZERNESPREADING

Ter Horst zegde toe dat zij het model dat het RIVM heeft ontworpen voor de spreiding en beschikbaarheid van ambulancezorg, voor de brandweer met een positief advies aan het Veiligheidsberaad zal voorleggen.

GGD EN GHOR

Volgens Ter Horst is het echt zaak dat ook de laatste GGD'en beslissen om op het niveau van de veiligheidsregio één GGD te hebben. Op dit moment zijn er nog 29 GGD-regio's. In zestien regio's is de functie van directeur van de GGD en directeur van de GHOR al gecombineerd. Het kabinet streeft ernaar om dit ook zo in de andere regio's te laten zijn.

AMBULANCESECTOR

De heer Van Raak toonde zich bezorgd over de aansluiting van de Wet veiligheidsregio's op de Wet ambulancezorg en de openbare aanbestedingsprocedure die het kabinet nu wil gaan starten. Minister Ter Horst gaf in haar inleiding aan dat ze met voldoening constateert dat in de afgelopen jaren ook de ambulanceregio's op de schaal van de politien veiligheidsregio's zijn georganiseerd. De besturen van de veiligheidsregio's worden nu op basis van de nieuwe Wet Ambulancezorg door de minister van VWS in staat gesteld mee de eisen te bepalen waaraan de ambulancediensten die in hun regio's de ambulancezorg gaan verrichten dienen te voldoen. Dit stelt ook de samenwerking in de meldkamer en in het opschalingsproces veilig

SCHAALVERGROTING

Als de schaalvergroting die minister Ter Horst en haar collega Hirsch

Ballin van Justitie voor de politie voorstellen doorgaat, zal ook het aantal veiligheidsregio's teruggaan naar 20 à 22. "Moet dit stante pede?", vroeg minister zich hardop af. "Nee", luidt haar antwoord. De veiligheidsregio's moeten eerst de kans krijgen om hun huidige organisatievorm goed op orde te brengen. Tenzij ze zelf al samen willen gaan.

UITZONDERING

Minister Ter Horst sluit niet uit dat bij wijze van uitzondering tijdelijk wordt geaccepteerd dat er twee veiligheidsregio's en één politieregio zijn, of twee politieregio's en één veiligheidsregio. Zo kan zij – in antwoord op een vraag van VVD-kamerlid Griffith – zich voorstellen dat er in het Noordzeekanaalgebied een veiligheidsregio komt over de grenzen van de politieregio heen en zelfs over de grens van de provincie heen. "Maar hoor mij goed: de ideale vorm is dat de grenzen van rood, wit en blauw hetzelfde zijn."

"In de regio's gebeurt het"

De kracht van de veiligheidsregio's

Nu het wetsvoorstel over de veiligheidsregio's met overgrote meerderheid door de Tweede Kamers is aangenomen, kan het door naar de Eerste Kamer. In de praktijk functioneert een groot deel van de 25 regio's al volgens de in de wet voorgestelde structuur. "Een goede zaak, want het instituut veiligheidsregio is van essentieel belang voor de veiligheid in de samenleving", stelt Thom de Graaf, voorzitter van het Veiligheidsberaad. "De veiligheidsregio is het afstemmings- en samenwerkingsplatform voor politie, brandweer, GHOR en andere organisaties die een rol hebben op het gebied van veiligheid en crisisbeheersing." Een goed voorbeeld van regionale samenwerking is de inzet geweest na de vliegtuigcrash op 25 februari jl. (zie ook kader).

Minister Ter Horst van BZK prees de snelle en adequate hulpverlening. "Als er één ding is dat we van dit vliegtuigongeluk kunnen leren, dan is het wel hoe ontzettend belangrijk goede planvorming en oefeningen zijn voor effectieve crisisbeheersing. Toen de regio Kennemerland in januari 2008 de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de rampenbestrijding rond de luchthaven Schiphol overnam van Amsterdam-Amstelland, bleek dat nog een forse bestuurlijke en operationele oefeningspanning nodig was voor een optimale voorbereiding op luchtvaartincidenten. Die inspanningen hebben hun waarde bewezen." Ook burgemeester Theo Weterings van de gemeente Haarlemmermeer toont zich tevreden met de volgens de eerste indrukken goed verlopen hulpverlening. De burgemeester onderstreept ook het belang van intergemeentelijke samenwerking op het gebied van gemeentelijke crisisbeheersingsprocessen. Haarlemmermeer kreeg steun van omliggende gemeenten, onder andere om het proces crisiscommunicatie goed te organiseren. Gemeente- en regiogrenzen vervaagden tijdens de inzet bij de

vliegtuigcrash. Hulpverleners van brandweer, politie en ambulancezorg werkten over bestuurlijke grenzen heen samen als vormden zij één hechte organisatie.

"Dat is ook het idee achter de veiligheidsregio's", meent Thom de Graaf, voorzitter van het Veiligheidsberaad. "Het instituut veiligheidsregio is van essentieel belang voor de veiligheid in de samenleving. De veiligheidsregio is het afstemmings- en samenwerkingsplatform voor politie, brandweer, GHOR en andere organisaties die een rol hebben op het gebied van veiligheid en crisisbeheersing." De impact van grote calamiteiten en crisissituaties was reden genoeg voor de bestuurlijke en operationele kolommen om niet te wachten op de formele inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's, maar nu al samen aan de slag te gaan om de krachten op regionale schaal te bundelen, stelt De Graaf. Veel regio's geven al invulling aan die ambitie, gesteund door de minister van BZK die in 2008 met 19 van de 25 regio's een convenant heeft afgesloten. Met de ondertekening van dat convenant hebben die regio's

GEZAMENLIJKE INZET

De hulpverleningsinzet tijdens de vliegtuigcrash bij Schiphol op 25 februari toonde aan hoe belangrijk krachtige samenwerking binnen en tussen de veiligheidsregio's is. Door snelle opschaling op basis van een voorbereid scenario en bijbehorende draaiboeken, kwam direct na de crash van de Turkse Boeing 737, waarbij 9 doden vielen en 80 gewonden, een grootschalige hulpverleningsoperatie op gang. Een interregionale brandweercompagnie van de regio's Kennemerland en Amsterdam-Amstelland, meer dan zestig ambulances uit heel West- en Midden-Nederland en tientallen eenheden van politie en Koninklijke Marechaussee kwamen in actie. Elf ziekenhuizen in Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht activeerden hun rampenopvangplan om de gewonden op te vangen.

zich verbonden aan de opdracht om te voldoen aan een serie kwaliteitscriteria voor de organisatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Ook het regionaliseren van de brandweercrisisbeheersing maakt deel uit van die criteria.

NAAR EEN 'DIKKE ACHT'.

"Kwaliteit is waar het om draait", benadrukt De Graaf. "De veiligheid van de samenleving is een belangrijk thema om dat niet op de best mogelijke manier te regelen. Dat willen we bereiken met 25 goed georganiseerde veiligheidsregio's. Elke regio heeft de opgave om zich optimaal voor te bereiden op rampen en crises. De brandweer, politie, GHOR en gemeenten moeten qua personele capaciteit, kennisniveau en paraatheid op orde zijn om bij rampen als één geoliede multidisciplinaire machine te kunnen opereren. In tijden van nood moeten de regio's elkaar

kunnen bijspringen en dan dienen zij erop te kunnen vertrouwen dat ook hun burens adequaat georganiseerd en toegerust zijn. We kunnen ons geen 'zesses-cultuur' veroorloven als het gaat om de inrichting van de veiligheidsregio's. We moeten samen gaan voor een dikke acht. We hebben het wel over de veiligheid van zestien miljoen burgers!"

DELEN VAN KENNIS EN ERVARINGEN

In 2010 moeten alle regio's voldoen aan de basisveristen voor crisismanagement. Eisen zijn geformuleerd voor vier cruciale processen: alarmering en opschaling, leiding en coördinatie, informatiemanagement en crisiscommunicatie. Die eisen dienen geen ander doel dan de hulpverlening aan de burger bij incidenten en crisissituaties zo effectief en efficiënt mogelijk te regelen. De burger rekent op een adequaat georganiseerde overheid, ook en juist in crisistijd. ///

Veel regio's timmeren al hard aan de weg met het versterken van hun organisatie. Hoe is landelijk gezien de stand van zaken? Wat gaat goed en wat kan nog beter? Waar liggen de bestuurlijke en ambtelijke uitdagingen? Om daar inzicht in te krijgen en de samenwerking tussen het rijk en de regio's verder te versterken, organiseren het Veiligheidsberaad en het ministerie van BZK dit jaar expertmeetings in het land. De podia bij uitstek om alle vraagstukken rond de implementatie van de veiligheidsregio's voor alle betrokkenen inzichtelijk te maken en om kennis, ervaringen en best practices uit te wisselen.

DE VEILIGHEIDSRÉGIO

Het Veiligheidsberaad organiseert in samenwerking met het ministerie van BZK, de VNG, politie Nederland, de NVBR en GHOR Nederland een communicatietraject om de invoering van de veiligheidsregio's te faciliteren. Deze uitgave maakt, samen met de expertmeetings, deel uit van dat gezamenlijke traject. De krant verschijnt ieder kwartaal en behandelt een brede mix aan onderwerpen die raakvlakken hebben met de veiligheidsregio's. Wilt u uw kennis over projecten en initiatieven delen met uw partners in het land? Laat het de redactie weten en stuur een mail naar: redactiedeveiligheidsregio@veiligheidsberaad.nl

Meer eenheid en doelmatigheid Nederlandse politie

Een grotere eenheid, betere samenwerking tussen de regionale politiekorpsen en een slagvaardigere aansturing van de politie op landelijk niveau om de prestaties van de politie verder te verbeteren. Dit staat het kabinet voor ogen bij de voorgenomen wijziging van de Politiewet. Minister Ter Horst (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) en minister Hirsch Ballin (Justitie) zullen dan ook in de tweede helft van 2009 bij de Tweede Kamer een voorstel indienen tot wijziging van de huidige Politiewet.

Het regionaal bestel blijft behouden. De korpsbeheerders blijven verantwoordelijk voor het beheer van het regionale politiekorps. Het regionaal college, dat bestaat uit alle burgemeesters in de regio en de hoofdofficier van justitie, blijft verantwoordelijk voor het bestuur van de regionale politiekorpsen. Veel ondersteunende bedrijfsvoeringstaken van de politie zullen wel landelijk gebundeld worden. Er komt een landelijke dienst die bestaat uit drie onderdelen: de concernstaf, de Dienst Bedrijfsvoering en de Politieacademie.

BOVENREGIONALE SAMENWERKING

De ministers zullen met het Korpsbeheerdersberaad en het College van procureurs-generaal overleg voeren over de onderwerpen die zich lenen voor bovenregionale samenwerking. Dit omdat veel politieregio's te klein zijn om zelfstandig alle expertise in huis te hebben. Nu al zijn sommige taken bovenregionaal georganiseerd, zoals sommige rechetaken op het terrein van de zware criminaliteit, milieuteams en fraude teams. Uitbreiding met andere specialistische opsporingstaken ligt voor de hand. De samenwerking zal gebeuren in een vaste geografische

indeling van clusters van regionale korpsen. Samen met de betrokken korpsbeheerders wordt gekeken waar korpsen eventueel zouden moeten worden samengevoegd. Op dit moment wordt gedacht aan 20 tot 22 regio's in Nederland. Randvoorwaarde bij samenvoeging is dat de grenzen van de politieregio's overeenstemmen met de grenzen van de veiligheidsregio's. Ook moet er aansluiting zijn bij de nieuwe verdeling van de gerechtelijke kaart (rechtbanken en parketten) over Nederland.

STERKERE POSITIE

Het kabinet wil meer eenheid en een slagvaardigere besturing bewerkstelligen binnen de politie. Het kabinet zal daarom de positie van het Korpsbeheerdersberaad en de Raad van Hoofdcommissarissen versterken. Beide raden worden opgenomen in de wet. De korpsbeheerders gaan met de ministers afspraken maken over landelijke prioriteiten en gaan tevens zorgen voor het vaststellen en uitvoeren van het gemeenschappelijke beleid op het terrein van de taakuitvoering en het beheer van de politie. Een vrijgestelde voorzitter wordt benoemd op voordracht van de ministers van BZK

en Justitie. Het Korpsbeheerdersberaad krijgt recht op aanbeveling.

Thom de Graaf, voorzitter van het Veiligheidsberaad, neemt sinds kort zitting in het dagelijks bestuur van het Korpsbeheerdersberaad. Andersom neemt Jozias van Aartsen, voorzitter Korpsbeheerdersberaad, zitting in het dagelijks bestuur van het Veiligheidsberaad. Hiervoor is gekozen om zeker te stellen dat er korte lijnen zijn tussen beide besturen. Het is een wederzijds belang te weten van en te kunnen anticiperen op onderwerpen die in

beide besturen worden besproken. Bovendien kan rekening worden gehouden met elkaars belangen en kunnen onderwerpen worden afgestemd. Besluiten van het Korpsbeheerdersberaad zijn bindend voor alle korpsbeheerders. Het Korpsbeheerdersberaad legt hierover verantwoording af aan de beide ministers. De ministers leggen verantwoording af aan de Tweede Kamer over de landelijke doelstellingen voor de politie, de bereikte resultaten en de landelijke strategische koers van de politie. De (toekomstige) Raad van Korpschefs ondersteunt het Korpsbeheerdersberaad. ///

'Rond de tafel' over de toekomst politie

De toekomst van het politiebestedel stond op 26 maart jl. centraal in een rondetafelgesprek van de vaste kamercommissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met bestuurlijke en ambtelijke belanghebbenden uit het politieveld. Uitgenodigd waren onder andere vertegenwoordigers van het Korpsbeheerdersberaad, Raad van Hoofdcommissarissen, Politieacademie en VNG. De inzet vormden de kabinetsplannen voor herziening van het politiebestedel. De samenwerking tussen regio's op het gebied van handhaving, opsporing, bedrijfsvoering en informatievoorziening moet worden verbeterd en de bovenregionale sturing van de politiezorg moet worden bevorderd. In de kamercommissie blijkt nog wel sprake van enige onduidelijkheid en zorg over het effect van de politieplannen.

Een van de zorgpunten, verwoord door de kamerleden Attje Kuiken (PvdA) en Ronald van Raak (SP), is het voorstel in het kabinetsplan het aantal politieregio's om efficiencyredenen terug te brengen van de huidige 25 naar 20 tot 22 regio's. "Welke gevolgen zal dat hebben voor de relatie met de veiligheidsregio's, uitgaande van het beginsel van territoriale congru-

entie?", vroegen de kamerleden zich af. Voorzitter Jozias van Aartsen van het Korpsbeheerdersberaad aan wie deze vragen werden gesteld, gaf aan voor honderd procent achter de kabinetsplannen te staan, inclusief de schaalvergroting in enkele regio's, maar erkende dat de aansluiting tussen politie- en veiligheidsregio's bij uitvoering van het plan een

aandachtspunt is. "Een complicatie hierbij is het verschil in beheersstructuur. De politieregio's zijn een vorm van functioneel bestuur en worden meer centraal aangestuurd, terwijl de veiligheidsregio's een vorm van verlengd lokaal bestuur zijn en door de gemeenten gezamenlijk worden bestuurd. Dat zou anders georganiseerd kunnen worden, maar dat is een kwestie van politieke en bestuurlijke wil."

DISCUSSIE

Ook het voorstel om het Korpsbeheerdersberaad en de (toekomstige) Raad van Korpschefs een sterkere positie te geven in de bovenregionale aansturing van de politie, lokte discussie uit. Vice-voorzitter Cor Lamers van de Vereniging Nederlandse Gemeenten benadrukte de kamercommissie met klem te vrezzen voor de democratische legitimatie van het

politiebeleid als beide raden met een onafhankelijk voorzitter in feite de laatste stap naar een nationale politie zijn. De invloed van de lokale politiek op de uitvoering van de politiezorg en op het stellen van prioriteiten komt daardoor in zijn ogen in gevaar. Lamers zei te spreken namens 416 burgemeesters die niet in het Korpsbeheerdersberaad zijn vertegenwoordigd. Hij erkende dat ook de VNG vindt dat een 'slimmere politieorganisatie' nodig is en dat een sterkere centrale sturing op taakvelden als ICT en personeelsbeleid gewenst is. Maar centrale sturing mag niet zo ver gaan dat gemeentebesturen bij het stellen van prioriteiten en de toewijzing van mensen en middelen buiten spel komen te staan. Volgens Lamers is het beter om eerst de mogelijkheden van de huidige Politiewet voor het verbeteren van sturing en samenwerking beter te benutten. ///

Politie: versterken van het politiebestedel

Het Korpsbeheerdersberaad deelt de opvatting van de ministers dat de Nederlandse politie in de bedrijfsvoering meer samen kan doen. Bedrijfsvoeringstaken die bovenregionaal of landelijk kwalitatief beter en efficiënter uitgevoerd kunnen worden, moeten ook op dat niveau georganiseerd worden.

Het Korpsbeheerdersberaad gaat nu afspraken maken met de ministers om te komen tot criteria op basis waarvan bepaald wordt welke bedrijfsvoeringstaken op welk niveau (regionaal, bovenregionaal of landelijke) georganiseerd kunnen worden. Het Korpsbeheerdersberaad wijst er daarbij op dat voorkomen moet worden dat de voorstellen leiden tot een toename van bureaucratie en bestuurlijke

drukke. In de voorstellen van het Kabinet wordt de aansturing van de landelijke *shared service* organisatie belegd bij de korpsbeheerders. Het is echter ook essentieel dat de politieprofessie goed betrokken wordt bij de aansturing van de landelijke organisatie.

POLITIE IN DE VEILIGHEIDSRGIO

Het Korpsbeheerdersberaad en het Veiligheidsberaad zijn van mening dat de indeling van de politieregio's congruent moet blijven met de indeling van de veiligheidsregio's; dat betekent dus dat de grenzen één op één moeten blijven lopen. De politietop wil graag meewerken aan een consistente doorontwikkeling van de veiligheidsregio's, waarbij het van belang is dat de ontwikkelingen rond het politiebestedel en de veiligheidsregio goed bij elkaar blijven aansluiten. ///

“Niet het bestaande verbeteren, maar het nieuwe bedenken”

De strategische Reis van de Brandweer

De Nederlandse brandweer is vertrokken richting 2040. Een bestuurlijke conferentie van het Veiligheidsberaad en de Raad van Regionaal Commandanten eind vorig jaar markeerde de afronding van de tweede fase van de ‘strategische reis’ naar de toekomst van de brandweer. Dit vernieuwingsprogramma moet inzicht geven in de vraag hoe de brandweerorganisatie er over dertig jaar uit zou kunnen zien.

“Niemand kan in de toekomst kijken. Maar als we ook over dertig jaar een robuuste brandweerorganisatie willen die aansluit op de veiligheidsbehoeften van de samenleving, moeten we nu al nadenken over stappen om in 2040 op het gewenste punt uit te komen.” Zo vat Caroline van de Wiel, voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding (NVBR) het doel van de strategische reis samen. Van de Wiel is ervan overtuigd dat het bedrijfsmodel van de brandweer niet meer voldoet aan de huidige eisen van de maatschappij. Een omslag in de organisatieontwikkeling is nodig. Niet langer voortgaan op de weg van ‘het bestaande verbeteren’, maar ‘het nieuwe bedenken.’

COMPLEXITEIT

“Er zijn twee belangrijke knelpunten waarmee de brandweerorganisatie worstelt”, vervolgt Caroline van de Wiel. “Enerzijds hebben we steeds meer moeite om de complexiteit van de samenleving en de daaraan verbonden veiligheidsrisico’s bij te houden. Anderzijds wordt de financiering een steeds groter knelpunt. Sinds 1990 is de brandweer bijna vier keer zo duur geworden, terwijl zij in de perceptie van de burger nog steeds dezelfde diensten levert. We willen ons daarom bezinnen op een grondige vernieuwing

van de brandweezorg in Nederland. Effectiever, efficiënter, evenwichtiger en beter aansluitend op de behoeften van de samenleving. Daarom moeten we nu keuzes maken om een toekomstvast organisatie-model te ontwerpen.”

De toekomstverkenning, waarvoor de besturen van het Veiligheidsberaad en de Raad van Regionaal Commandanten de handen ineen hebben geslagen, valt uiteen in twee delen. Er wordt gewerkt aan een langetermijnvisie voor de brandweer, uitgaande van vier scenario’s voor de ontwikkeling van de samenleving en de brandweer in de komende dertig jaar. Die visie is de basis voor een strategische agenda voor de komende vijf jaar, waarin de eerste stappen worden gezet om de brandweer klaar te stomen voor het noodzakelijke vernieuwingsproces.

MODELLEN

De langetermijnvisie laat vier mogelijke extreme bedrijfsmodellen voor de brandweerorganisatie van de toekomst zien. Twee modellen gericht op de responsorganisatie en twee met een sterke focus op risicobeheersing, proactie en preventie. De twee responsmodellen beschrijven de brandweer als laatste redmiddel in een samenleving waar burgers en bedrijven in grote mate zelf verantwoordelijk

zijn voor de brandveiligheid in hun omgeving, of een brede veiligheidsorganisatie die ook tal van maatschappelijke dienstverleningstaken krijgt. Op dit moment wordt gewerkt aan een bedrijfsmodel naar aanleiding van de uitkomsten van de bestuurlijke conferentie. Dit model bevat elementen uit de hier eerder genoemde vier modellen. Komend najaar zullen de ‘reispartners’ hun strategische toekomstvisie en de reisagenda voor de komende vijf jaar opleveren. //

Voor meer informatie over de Strategische Reis en de genoemde modellen: www.nvbr.nl (zoekterm: strategische reis)

9 DECEMBER 2009:

SLOTCONFERENTIE STRATEGISCHE REIS

In samenwerking met het Veiligheidsberaad, organiseert de NVBR op 9 december 2009 de slotconferentie van de Strategische Reis. Tijdens deze conferentie wordt een beleidsvisie gepresenteerd, vertaald in een strategisch meerjarenplan voor 2010 - 2015 voor de brandweezorg en rampenbestrijding in Nederland.

“Een absolute meerwaarde voor bestuur en management”

Landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel

Het wetsvoorstel veiligheidsregio’s verplicht de veiligheidsregio’s hun beleid te baseren op een reële inschatting van de aanwezige risico’s. Om de regio’s te helpen een ‘regionaal risicoprofiel’ snel en op onderling vergelijkbare wijze te realiseren, zijn de landelijke koepels van de veiligheidsregio’s gestart met het ontwikkelen van een landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel.

“Ook nu hebben de veiligheidsregio’s inzicht in de meeste risico’s die binnen hun grenzen aanwezig zijn.” Aan het woord is Jac Rooijmans, directeur van de Veiligheidsregio Zuidoost-Brabant en bestuurslid van de NVBR en GHOR Nederland. “De laatste jaren heeft er echter een gedachteontwikkeling plaatsgevonden. We kijken nu niet alleen meer naar ‘traditionele’ rampen, maar ook naar het bredere begrip van dreigingen en crises die de maatschappij langdurig kunnen ontwrichten. Zoals een griepdemonie, of kijk naar Engeland, dat in februari werd ontwricht door zeer extreem winterweer. Dit vraagt een aanscherping van de manier waarop we risico’s inventariseren en analyseren. Wat bovendien nu vaak nog ontbreekt, is een goed inzicht in grensoverschrijdende risico’s. Wat kan bijvoorbeeld een ongeval in een bedrijf

met gevaarlijke stoffen in een aangrenzend gebied voor gevolgen hebben voor de bevolking in mijn eigen regio? Om die inschatting te kunnen maken, moeten regio’s niet alleen meer informatie gaan uitwisselen, maar is ook een landelijke methodiek nodig om risico’s op uniforme wijze te beoordelen. Bovendien dienen die gegevens ook onderling te vergelijken zijn. De Handreiking Regionaal Risicoprofiel voorziet hierin en betekent een absolute meerwaarde voor bestuur en management.”

GEZAMENLIJK PROJECT

De handreiking Regionaal Risicoprofiel is een gezamenlijk project van de NVBR, de Raad van Hoofdcommissarissen, GHOR Nederland en het Landelijk Overleg van Coördinerend Gemeentesecretarissen, die structureel samenwerken binnen

het zogenaamde POC (Portefeuillehoudersoverleg Crisisbeheersing). Het initiatief wordt gesteund door het Veiligheidsberaad en krijgt subsidie van het ministerie van BZK. “Doelstelling is een handreiking te realiseren die praktijkgericht is en waar iedereen mee overweg kan. We werken er hard aan om in september 2009 de handreiking gereed te hebben, zodat de handreiking gebruikt kan worden bij de regionale inventarisaties die eind 2009 gereed dienen te zijn”, licht projectleider Ruud Houdijk toe. “Om dit waar te kunnen maken, wordt intensief samengewerkt met experts uit alle veiligheidsregio’s en van alle betrokken disciplines: politie, GHOR, brandweer en gemeenten. Tussentijds zal bij diverse bestuurders en managers worden getoetst of de handreiking aan hun verwachtingen voldoet.”

KEUZES

Het doel van een risicoprofiel is niet alleen inzicht te krijgen in de aanwezige risico’s, maar ook om bestuurders en management in staat te stellen om op basis van die risico’s weloverwogen keuzes te maken bij het ontwikkelen van veiligheidsbeleid. “Met de handreiking maken de veiligheidsregio’s inzichtelijk welke knelpunten er in hun huidige organisatie zijn als bepaalde risico’s zich voordoen.” Op basis hiervan kunnen gerichte beleidskeuzes worden gemaakt over de risicobeheersing (voorkomen en beperken) en het incidentmanagement (bestrijden). Het doel is daarbij om de regio’s in staat te stellen hun bestaande capaciteiten gericht in te zetten.

Het is echter een illusie te denken dat de overheid alle risico’s kan voorkomen en alle denkbare rampen en crises makkelijk kan bestrijden, stelt Rooijmans. “Uiteindelijk zullen de hulpdiensten aan hun bestuurders kenbaar moeten maken tot welke prestaties zij in staat zijn. En het is aan bestuurders om daar iets van te vinden en te besluiten tot welk investeringsniveau zij willen gaan. Het zogenaamde restrisico zullen zij helder moeten communiceren naar hun burgers. Risicocommunicatie en vergroting van de zelfredzaamheid moeten daarom bovenaan de agenda staan. Ook daarvoor biedt de handreiking concrete handvatten.”

NATIONALE VEILIGHEID

De verantwoordelijkheid voor het beoordelen van risico’s ligt echter niet uitsluitend bij de veiligheidsregio’s en gemeenten. Diverse lokale en nationale partners hebben hun eigen wettelijke verantwoordelijkheden ten aanzien van specifieke risico’s. “De opgave voor de veiligheidsregio is om de regionale partners goed te betrekken bij het risicoprofiel en hun expertise maximaal te ontsluiten. Het beoordelen van bijvoorbeeld overstromingsrisico’s kun je beter overlaten aan de waterschappen en Rijkswaterstaat”, stelt Houdijk. “Een kernopgave van het project is om daarnaast ook met de landelijke partijen duidelijk de verantwoordelijkheden af te grenzen. Daarom zal nauw worden samengewerkt met BZK. Om de aansluiting tussen nationale en regionale risicoanalyses makkelijker te maken, wordt bovendien zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de methode voor risicobeoordeling van de Strategie Nationale Veiligheid.”

VLIEGENDE START

Voorafgaand aan de officiële start van het project begin dit jaar, werd vooruitlopend hierop al een aantal bijeenkomsten gehouden met experts uit alle veiligheidsregio’s. “Dit was nodig omdat we vanwege de tijdsdruk een vliegende start wilden maken”, geeft Houdijk aan. “Snelheid is van cruciaal belang voor dit project omdat veel regio’s al in de startblokken stonden om een eigen risicoprofiel op te stellen. In de convenanten tussen 19 regio’s en Minister ter Horst staat immers dat zij eind dit jaar over een regionaal risicoprofiel moeten beschikken. De meeste regio’s beschikken nog over een risicoprofiel van enkele jaren terug, maar willen vanwege de beperkingen daarvan zo snel mogelijk gaan werken met de nieuwe handreiking. Het projectteam zal daarom, gelijktijdig met de ontwikkeling van de handreiking, de regio’s maximaal ondersteunen bij hun regionale projecten.” //

Zie voor meer informatie:

www.regionaalrisicoprofiel.nl. Hier treft u ook het Plan van Aanpak Handreiking Regionaal Risicoprofiel aan.

Handreiking crisiscommunicatie voor (loco-)burgemeesters

In een crisissituatie staat de rol van de burgemeester enorm uitvergroet in de schijnwerpers. Begrijpelijk, want iedereen verwacht dat de bestuurder als voorzitter van het beleidsteam synoniem is voor crisismanagen, leiderschap, boegbeeld en burgervader (m/v). Deze reeks competenties is volgens het Nederlands Genootschap voor Burgemeesters (NGB) nog veel langer, getuige de publicatie 'Bestuurlijk handelen bij crises' afgelopen najaar. Liefst 94 tips en aandachtspunten telt deze handreiking voor het optreden van de burgemeester. Maar omdat een professionele aanpak van een crisis zo enorm belangrijk is, publiceerde het NGB begin april het boek 'Als het op communiceren aankomt; crisiscommunicatie voor (loco-)burgemeesters'. Nico de Gouw, tot voor kort crisiscommunicatieadviseur van het Nationaal CrisisCentrum, en nu projectmanager crisiscommunicatie bij de provincie Gelderland, verkent de hoofdlijnen.

PUBLIEKSVOORLICHTING

Het boek zoomt vooral in op de verantwoordelijkheid van de burgemeester voor communicatie tijdens crisissituaties, of bij een crisisdreiging. De handreiking geeft zicht op het belang van communicatie als cruciaal onderdeel van de crisisbeheersing, de moeilijkheden en de mogelijkheden. Het vertrekpunt is nu eens niet de bijna gestandaardiseerde neiging om de pers te woord te staan, maar de informatiebehoefte bij en de verwachtingen van slachtoffers, betrokkenen en bevolking. De drie doelstellingen van deze communicatiestrategie zijn het voorzien van mensen van informatie, het waarschuwen en instrueren van mensen om daarmee schade te beperken en het geven van betekenis aan de crisissituatie en de gebeurtenissen. In deze visie op crisiscommunicatie krijgt publieksvoorlichting voorrang op persinformatie en benut de crisisstaf ook nieuwe media om rechtstreeks met de samenleving te communiceren.

INFORMATIESAMENLEVING

De auteurs Wouter Jong, Frank Regtvoort en Hans Siepel willen de (loco-)burgemeesters via hun boek een manier van denken en werken met crisiscommunicatie aanreiken die aansluit bij de ontwikkelingen, verwachtingen en informatiebehoefte in onze samenleving. Het op gebied van crisiscommunicatie bekende driemanschap baseert zich 'op ervaringen die uw collega's bij recente crises hebben opgedaan'. Verschillende crisissituaties, incidenten en praktijkgevallen verlichten het boek als intermezozo's. Ook een fictief crisisscenario laat zich als een prikkelend, spannend verhaal lezen.

TWEEZIJDIG

Veel nadruk krijgt het creëren van een relatie met de bevolking als basis voor een tweezijdige crisiscom-

municatie, in plaats van het vaak gevolgde 'managen van de reputatie'. Burgers pikken het niet meer dat de overheid hen laat of onvolledig informeert. Sterker nog, ze zijn zelf volop aan het communiceren. Bevestiging van die relatiebenadering is nodig wil crisiscommunicatie een effectief beleidsinstrument kunnen zijn. Na de geschetste visie geeft het boek concrete handreikingen voor de plaats van crisiscommunicatie 'in het hart van het beleidsteam', het proces 'de buitenwereld naar binnen brengen' en de instrumenten, zoals publieks- en persvoorlichting.

HOG EISEN

De nieuwe organisatie en aanpak stelt hoge eisen aan het functioneren van zowel de burgemeester als de adviseurs in het beleidsteam. De taken van de communicatieadviseur, die nauw samenhangen met de drie doelstellingen van crisiscommunicatie zijn onder andere het verwoorden van:

- kernwaarden die in het geding zijn;
- de communicatieve gevolgen van beleidsbeslissingen en maatregelen;
- communicatiekaders en -boodschappen.

De burgemeester krijgt advies over 'wat in het geding is, wat te doen en wat te zeggen'. Beiden beseffen als geen ander dat communicatie één van de belangrijkste rollen is die de burgemeester tijdens een crisis vervult. Daarbij is het nodig aan competente medewerkers van het actiecentrum Communicatie voor verschillende werkzaamheden mandaat te verlenen. De publicatie beoogt de crisiscommunicatie binnen gemeente en veiligheidsregio tegen het licht te houden, te bespreken en nieuwe afspraken te maken. Met de beschreven visie als vertrekpunt, onderling vertrouwen en veelvuldig, concreet oefenen is resultaat te bereiken.

Begin april verspreidde het NGB het boek 'Als het op communiceren aankomt'. Crisiscommunicatie voor (loco-)burgemeesters' onder alle gemeenten.

Downloaden als pdf is mogelijk via www.burgemeesters.nl/communiceren //

"Wacht niet tot het rijk prestatie-eisen stelt"

Gemeentelijke processen regionaal en landelijk verankerd

Eind 2008 stelde het Veiligheidsberaad het eindrapport van de landelijke Taskforce Gemeentelijke Processen vast. De Taskforce, onder voorzitterschap van de heer Rombouts, burgermeester van 's-Hertogenbosch, heeft aanbevelingen gedaan om de positie van de gemeentelijke kolom in het stelsel van crisisbeheersing op regionaal en landelijk niveau beter te verankeren, de gemeentelijke crisisbeheersingstaken te versterken en de advisering aan burgemeesters in crisistijd te verbeteren. Het bureau Veiligheidsberaad coördineert de invoering van de aanbevelingen uit het rapport. Medio 2010 zal het Dagelijks Bestuur van het Veiligheidsberaad de voortgang monitoren.

Een van de conclusies uit het rapport was dat de gemeenten nog onvoldoende vertegenwoordigd waren in de koepels van rampenbestrijding en crisisbeheersing. En dit terwijl gemeenten bestuurlijk en ambtelijk wel degelijk een cruciale rol spelen in het crisisbeheersingsbestel. Via een vertegenwoordiging van de managementraad (waarin vertegenwoordigd het Landelijk Overleg van Coördinerend Gemeentesecretarissen) wordt die plek in het Veiligheidsberaad nu ingevuld.

"Zowel in de regio's als landelijk staan de gemeentelijke crisisbeheersingsprocessen nadrukkelijk op de agenda", vertelt Ad Nederlof, gemeentesecretaris van Maarssen en lid van de inmiddels ontbonden Taskforce Gemeentelijke Processen. "En terecht, want er komt veel op de gemeenten af. Net als aan brandweer en politie zal het rijk binnenkort ook aan de gemeenten prestatie-eisen gaan stellen ten aanzien van de aan hen opgedragen crisisbeheersingsprocessen. Maar als we onszelf als gemeenten serieus willen nemen, moeten we niet wachten tot een hogere overheid ons eisen oplegt. We moeten op basis van een breed gedragen visie in de eigen kolom zelf kwaliteitseisen en prestatienormen voor onze cruciale crisisbeheersingsprocessen durven formuleren. Met die opdracht heeft het Veiligheidsberaad de Taskforce aan het werk gezet."

GROTERE ROL COLLEGE EN WETHOUDERS

Uit observaties die de Taskforce Gemeentelijke Processen tijdens zijn opdracht deed in de 25 veiligheidsregio's in oprichting, blijkt waar de zwakke punten zitten betreffende de gemeentelijke crisisbeheersingsprocessen. Zo hebben slechts tien van de 25 regio's een bestuurlijk portefeuillehouder voor de gemeentelijke processen. In 22 van de 25 regio's is sprake van een coördinerend gemeentesecretaris die de ambtelijke gemeentelijke diensten in de regionale organisatiestructuur vertegenwoordigt, maar slechts in tien regio's hebben zij ook daadwerkelijk collegiaal mandaat om processen aan te sturen en acties in gang te zetten. Verder blinken de gemeenten uit in grote verschillen in organisatie van hun crisisprocessen, is er geen landelijke eenduidigheid over de taakopvatting en is er een geringe capaciteit aan ambtenaren rampenbestrijding/crisisbeheersing. Ad Nederlof: "In ons rapport doen we aanbevelingen om de gemeentelijke processen inhoudelijk en organisatorisch krachtiger neer te zetten, onder andere via eisen aan opleiding en training, piketregelingen en door opkomsttijden vast te stellen. Ook moeten naar onze overtuiging de gehele colleges en dus ook de wethouders een veel grotere rol krijgen. Als het gaat om bestuurlijke verantwoordelijkheid voor veiligheid en crisisbeheersing, kijkt iedereen traditioneel naar de burgemeester. De bestuurlijke

aandacht voor crisisbeheersing moeten echter worden verbreed naar een verantwoordelijkheid van het hele college. Ook wethouders delen wel degelijk in die verantwoordelijkheid." In het rapport doet de Taskforce dan ook aanbevelingen over het minimumbasisniveau van de gemeentelijke processen op risico- en crisisbeheersing.

DE 'MYTHE' VAN DE OPPERBEVELHEBBER

Wat betreft de rol van de burgemeester in de warme fase van de crisisbeheersing doet de Taskforce een uitspraak over wat zij noemt 'de mythe van de opperbevelhebber'. De Taskforce concludeert dat de burgemeester moet worden 'ontzorgd', omdat hij nu veel teveel in beslag wordt genomen door zijn beslissingsrol in het beleidsteam.

Nederlof: "De burgemeester heeft vier verschillende rollen: de vier B's. In een normale situatie is hij als bestuurder verantwoordelijk voor het dagelijks functioneren van de gemeentelijke organisatie, terwijl hij tijdens een daadwerkelijke crisissituatie drie rollen heeft: die van beslisser, boegbeeld en burgervader. Momenteel bestaat van een burgemeester in crisistijd vooral het beeld dat hij de bestuurlijk 'commandant' van de rampenbestrijdingsoperatie is. Maar in die fase moet hij juist excelleren in zijn rol als boegbeeld en burgervader. Dat betekent: het gezicht van de gemeenschap zijn in de communicatie over de ramp en de arm om de schouder van de getroffen. Taken waaraan hij nu te weinig toekomt."

Het versterken van de rol van de Operationeel Leider in het Regionaal Operationeel Team, zodat die meer mandaat heeft om operationele beslissingen te nemen, kan volgens Ad Nederlof een goede oplossing zijn. De burgemeester kan zich in zijn rol in het beleidsteam dan concentreren op de echt strategische beslissingsvraagstukken.

"Een gemeente is op crisisbeheersingsgebied eigenlijk een rare organisatie", stelt Nederlof tot besluit. "Gemeenten hebben weliswaar veel bestuurlijke en uitvoerende verantwoordelijkheden en taken, maar zijn het grootste deel van de dag bezig met heel andere dingen dan crisisbeheersing. En dan moet de organisatie toch in korte tijd om kunnen schakelen naar een andere modus. Medewerkers van het gemeentelijk apparaat moeten zich nog bewust worden van die omslag van dagelijkse werksituatie naar 'crisidenken' en daarbij hebben zij de ondersteuning van de veiligheidsregio's in de koude en de warme fase bikkelhard nodig." //

Het volledige rapport is te vinden op: www.veiligheidsberaad.nl

* zie ook pag. 11 en 12 expertmeetings.

Overheid wapent zich tegen grieppandemie

De nationale tweejaarlijkse crisisoefening die voor eind dit jaar op de agenda staat, zal in het teken staan van een grieppandemie. Tijdens de oefening zullen bestuurlijke en operationele dilemma's rond een pandemie aan de orde komen. De voorbereiding op een grieppandemie is een forse organisatorische uitdaging. Gegeven de verwachting dat eenderde van de bevolking ziek zal worden, ligt maatschappelijke ontwrichting op de loer als overheid en bedrijfsleven zich niet goed voorbereiden. Eind 2009 moet 80 procent van alle vitale bedrijven en overheidsdiensten beschikken over een continuïteitsplan ten tijde van een grieppandemie.

De ministeries van BZK en VWS sloegen in 2006 de handen ineen om de landelijke en regionale voorbereiding op een grieppandemie te stimuleren. Aanvankelijk lag de nadruk daarbij op de medische kant: draaiboeken voor het nationaal niveau en handreikingen voor regionale draaiboeken zijn opgesteld en de productie van virusremmers en griepvaccins is voorbereid.

VITALE PROCESSEN

Geleidelijk verschuift nu de focus naar vraagstukken op het gebied van openbaar bestuur, overheidsdienstverlening, veiligheid en vitale processen. Knelpunten voor de overheidsorganisatie komen in geval van

een grieppandemie van twee kanten. Enerzijds worden de organisaties getroffen door extreem hoog ziekteverzuim, terwijl anderzijds juist de druk op de overheidstaken wordt opgevoerd. Alle vitale sectoren en overheden moeten voor hun eigen werkveld continuïteitsplannen opstellen en implementeren, om de weerbaarheid van hun organisatie te vergroten. De rijksoverheid biedt hierbij ondersteuning in de vorm van onder meer voorlichtingsmateriaal, checklists en model-draaiboeken. Er is ook een opleidingsmodule beschikbaar voor projectleiders bij vitale instanties, waarmee zij de voorbereidingen voor hun eigen organisatie planmatig ter hand kunnen nemen. Scenario-oefeningen zijn een goed instrument om

organisaties te trainen in het omgaan met organisatorische knelpunten en bestuurlijke dilemma's rond een grieppandemie. Een aspect dat zich leent voor bestuurlijk oefenen is hoe burgemeesters omgaan met hun bevoegdheden volgens de nieuwe Wet publieke gezondheidszorg. Die wet geeft hen expliciet bevoegdheden om bij een (dreigende) gezondheidsrisico openbare voorzieningen zoals scholen te sluiten en publieke evenementen af te gelasten.

ZELFREDZAAMHEID

In de sectoren openbare orde en veiligheid en crisisbeheersing is een belangrijke rol weggelegd voor gemeenten en veiligheidsregio's. Zij moeten in 'eigen huis' maatregelen treffen om ervoor te zorgen dat hulpverlening en crisismanagement ten tijde van een grieppandemie gewaarborgd blijven. De gemeenschappelijke meldkamers dienen te blijven draaien en ordehandhaving door de politie mag niet in het gedrang komen.

Richard van der Luit, projectleider GriepPandemie en Continuïteit bij het ministerie van BZK, heeft

WAT IS EEN GRIEPPANDEMIE?

Een grieppandemie wordt ook wel 'wereldgriep' genoemd. Een nieuw type griepvirus, waartegen mensen nog geen weerstand hebben en waarvoor ook nog geen vaccin bestaat, kan wereldwijd één op de drie mensen ziek maken. Daarbij zullen miljoenen mensen overlijden.

'Gewone griep' die elk jaar voorkomt, wordt veroorzaakt door een bestaand griepvirus waartegen veel mensen al een zekere weerstand hebben opgebouwd. Kwetsbare groepen worden hiertegen beschermd door een vaccinatie. In Nederland krijgt jaarlijks gemiddeld één op de honderd mensen griep.

de volgende waarschuwing voor de veiligheidsregio's: "Kenmerkend voor een pandemie is dat alle regio's gelijktijdig in meer of mindere mate worden getroffen en dus te kampen krijgen met personeelstekorten. Omdat zij niet op interregionale ondersteuning kunnen rekenen zullen regio's dan ook maatregelen moeten treffen om hun zelfredzaamheid te vergroten. Oplossingen zullen volgens de projectleider gezocht worden in praktische en pragmatische maatregelen, zoals poolvorming van personeel en door meer mensen op te leiden en te trainen voor bepaalde sleutelfuncties ('redundantie van kritische taken'). Een organisatie zal dan minder snel in de problemen komen als een deel van de arbeidscapaciteit wegvalt. //

Cursus pandemie planning voor gemeenten

Het Congres- en Studiecentrum van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten biedt vanaf april een tweedaagse cursus 'pandemieplanning voor gemeenten' aan. De opleiding is bedoeld voor projectleiders continuïteitsmanagement en richt zich op het vergroten van kennis en vaardigheden om de organisatie 'crisisbestendig' te maken.

De burger verwacht te allen tijde een goed georganiseerde overheid, ook onder crisismoments. De cursus pandemieplanning gaat in op de kenmerken van een grieppandemie en op de effecten van het uitvallen van een deel van de arbeidscapaciteit op het functioneren van het gemeentelijk apparaat.

De opgedane kennis is breder toepasbaar dan alleen tijdens een grieppandemie. De cursisten leren veel over de processen rond continuïteitsmanagement die op tal van terreinen van pas komen. Zij krijgen inzicht in de kritieke processen in de gemeente. Vragen die beginnen met 'Wat als' kunt u straks beantwoorden. Bijvoorbeeld: wat als het vuilnis twee weken niet opgehaald wordt? Wat als alle medewerkers bij de GBA ziek thuis zitten, hoe verwerkt u dan aangiften van geboortes, overlijden, verhuizingen etc.?

Voor meer informatie over de cursus, data en plaatsen, zie: www.cs-vng.nl

Voor meer informatie over grieppandemie: www.minvws.nl/griepPandemie en www.minbzk.nl/griepPandemie

Frank Klaassen nieuwe voorzitter GHOR Nederland

Sinds dit jaar is Frank Klaassen (48) de nieuwe voorzitter van GHOR Nederland, de landelijk vereniging voor geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen. Hij wil zich de komende twee jaar vooral inzetten om de verbinding met de reguliere zorg te verstevigen.

Klaassen is afkomstig uit de regio Zuid-Limburg waar hij, behalve directeur van de GHOR, ook voorzitter is van de directie van de GGD Zuid-Limburg en directeur van de Regionale Ambulance Voorziening (RAV) Zuid-Limburg. Op landelijk niveau is hij sinds 2002 bestuurslid van GHOR Nederland, waarvan de laatste jaren als vice-voorzitter. En nu dus als voorzitter. Hij zal zich vooral inzetten om de verbinding tussen de reguliere zorg en de geneeskundige hulpverlening bij rampen en ongevallen te verstevigen. Klaassen wil de GHOR "stevig en vanuit de juiste balans" positioneren in de driehoek: zorg, veiligheid en openbaar bestuur.

Vooropgesteld dat GHOR Nederland de (door)ontwikkeling van de veiligheidsregio's en van het Veiligheidsberaad van harte toejuicht, valt Klaassen rond de positie van de GHOR een aantal dingen op: "In de regionale veiligheidsbesturen gaat de meeste aandacht uit naar de politie en vervolgens naar de brandweer. Voor de GHOR wordt meestal minder tijd vrijgemaakt. Binnen het geheel van de veiligheidsregio is de opgeschaalde geneeskundige hulpverlening inderdaad een klein deel. De reguliere zorg ligt in tegenstelling tot politie en brandweer buiten het domein van de veiligheidsregio. Maar wil je van de GHOR een volwaardige partner maken – wat voor de doorontwikkeling van de veiligheidsregio essentieel is – dan zul je de verbinding met de reguliere zorg moeten aanbrengen", stelt Klaassen.

PARTNERS

Hij denkt daarbij in de eerste plaats aan de GGD, de RAV en het traumacentrum. De nieuwe voorzitter van GHOR Nederland zet graag uiteen waarom deze partners, en hun landelijke koepels, zo belangrijk zijn. De GGD is net als de GHOR verlengd lokaal bestuur en speelt onder meer in de infectieziektebestrijding een belangrijke rol. De traumacentra hebben van het ministerie van VWS de opdracht en het geld gekregen om via regionaal overleg ook de opgeschaalde zorg te regelen. De meldkamer ambulancezorg van de RAV, tenslotte, is onderdeel van de gemeenschappelijke meldkamer in de regio's en levert (daarmee) ook veel operationele slagkracht.

Vervolgens is de vraag uiteraard hoe je de gewenste verbinding gestalte geeft. In dat verband prijst de nieuwe GHOR-voorzitter zich gelukkig dat de burgemeester van Haarlem, Bernt Schneiders, lid van het dagelijks bestuur van het Veiligheidsberaad en voorzitter van de bestuurscommissie GHOR, een onderzoek wil laten instellen naar de duurzame verbinding tussen zorg en veiligheid. Oftewel vanuit het Veiligheidsberaad via de GHOR naar de genoemde drie partners die in de regio al steeds meer samenwerken.

REGIONALE PLANNEN

Een ander belangrijk punt in de verbinding met 'reguliere partners' is dat er in plaats van gemeentelijke rampenplannen regionale crisisplannen komen. Daarin wordt ook in opgeschaalde situaties de belangrijke eigen verantwoordelijkheid van zorginstellingen benadrukt. "Als je te maken hebt met grote aantallen slachtoffers is er altijd schaarste in de zorg. Dus zul je vooraf goed moeten nadenken en slimme oplossingen moeten bedenken", aldus Klaassen. Zoals bij een grieppandemie

zorgmeldpunten opzetten om huisartsen te ontlasten en een personeelsbureau voor ziekenhuizen, omdat het eigen personeel ook kan uitvallen. Hij noemt verder het opleiden, trainen en oefenen: "Artsen in ziekenhuizen zijn niet getraind om in één keer honderd patiënten te behandelen. Dus zul je moeten leren om bij opgeschaalde geneeskundige zorg de juiste keuzes te maken".

AFFINITEIT

Hoewel tegenwoordig vooral werkend in de wereld van beleid en management heeft Klaassen met zijn achtergrond als arts nog altijd grote affiniteit met de patiënt en diens perspectief. "Wat mij drijft is dat mensen op het juiste moment goede hulp krijgen. We moeten ons ontzettend goed realiseren dat we verantwoordelijkheid dragen naar toekomstige slachtoffers van crises en rampen. Je kunt nooit alles van tevoren organiseren, want het onvoorstelbare kun je niet voorstelbaar maken. Maar je kunt er wel voor zorgen dat de zorg op een goede manier tot stand komt". //

“Samen gaan we de strijd tegen agressie winnen!”

Programma ‘Veilige Publieke Taak’ werpt vruchten af

Het kabinetsprogramma ‘Veilige Publieke Taak’ lijkt vruchten af te werpen. Het geweld tegen werknemers met een publieke taak was afgelopen jaarwisseling met 229 incidenten en 23 zware incidenten omvangrijk, maar minder dan voorgaande jaren. Een gevolg van de verlaagde tolerantiedrempel ten aanzien van agressie tegen mensen met een publieke taak en een krachtige dadergerichte aanpak. Het programma beoogt in 2011 de agressie tegen medewerkers met een publieke taak met vijftien procent terug te brengen ten opzichte van 2007.

STIMULERINGSREGELING

In mei 2008 hebben 57 organisaties, waaronder alle ministeries en de hulpverleningskoepels de uitgangspunten van het Programma Veilige Publieke Taak ondertekend. Zij committeren zich hiermee aan de uitgangspunten en de aanpak van het programma en geven aan maatregelen te nemen om agressie en geweld tegen hun werknemers terug te dringen. De verantwoordelijkheid voor de veiligheid van werknemers met een publieke taak ligt bij de werkgevers. Het programma Veilige Publieke Taak biedt werkgevers concrete ondersteuning met onder andere kennis, onderzoek, het formuleren van beleid en voorlichtingscampagnes.

Het rijk heeft de ‘Stimuleringsregeling Veilige Publieke Taak’ in het leven geroepen, waarmee projecten worden gesubsidieerd die de veiligheid van werknemers met een publieke taak verbeteren. Voor de periode 2008-2011 is in totaal tweeënhalve miljoen euro beschikbaar gesteld voor dit doel. Werkgevers en koepelorganisaties kunnen tot uiterlijk 31 mei 2009 projecten voor de subsidieregeling aanmelden. Het programma richt zich ook op het voorkómen

van agressie en op intensivering van de vervolging via een dadergerichte aanpak. Onderdelen van deze aanpak zijn het vergroten van pakkans, bijvoorbeeld door inzet van camera’s op ambulances, en het lik-op-stukbeleid bij het schadeverhaal. Mede als gevolg van het kabinetsprogramma lijkt het tij te keren. Het OM vervolgt vaker en legt zwaardere straffen op. Die mogelijkheid wordt geboden door de ‘Polarisrichtlijn’, een richtlijn die een dubbele strafmaat adviseert voor geweldsdelicten tegen mensen werkzaam in de publieke sector. De strengere dadergerichte aanpak heeft een signaalfunctie richting daders en werknemers. De overheid geeft medewerkers in publieke dienst opdracht om bewust risicovolle situaties tegemoet te treden in het belang van de hulpverlening, veiligheid en de ordehandhaving in de samenleving. Als wederdienst moet de samenleving haar medewerkers dan ook extra bescherming bieden.

ROL VEILIGHEIDSRGIO'S

“In de uitvoering hebben gemeentebesturen en veiligheidsregio’s een belangrijke trekkersrol te vervullen ten aanzien van het waarborgen van een

In december volgden veel brandweerkorpsen een training in het omgaan met agressie tijdens de jaarwisseling.

veilige taakuitoefening van hulpverleners”, stelt Sjaak Krombeen, programmamanager Veilige Publieke

Taak bij BZK. “Zo kan voor alle beroepsgroepen in de hulpverleningsbranche één uniforme aanpak tot stand worden gebracht. Als het rijk, de veiligheidsregio’s, gemeenten en de betrokken werkgevers- en werknemersorganisaties samen de schouders eronder zetten, ben ik ervan overtuigd dat we de strijd tegen agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak gaan winnen.”

In sommige regio’s worden al gerichte initiatieven ontplooid om geweld en agressie tegen hulpverleners aan te pakken. Zo volgden in het najaar van 2008 veel brandweerkorpsen een gerichte training ‘Omgaan met agressie in de nieuwjaarsnacht’, georganiseerd door Safety Center Holland. En de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond wil op korte termijn een rondetafelgesprek organiseren voor vertegenwoordigers van alle hulpdiensten om de omvang van de agressieproblematiek in kaart te brengen. De discussie moet ook inzicht geven in de behoefte aan een regiobrede aanpak, bijvoorbeeld door een cursus agressiebeheersing voor hulpverleners te organiseren. ///

Zie voor meer informatie:
www.veiligepublieketaak.nl

Naar aanleiding van de door het FNV georganiseerde dag tegen agressie op 6 april jl, komen er veel ideeën los voor de aanpak van agressie tegen mensen met een publieke taak. Minister ter Horst riep tijdens de bijeenkomst in Amsterdam op, om vooral aangifte te doen van agressief gedrag.

VEILIGHEIDSRGIO IN OPBOUW

Peter van Zunderd, directeur a.i. Midden- en West-Brabant:

“Ontwikkelfase heeft al Quick-Wins opgeleverd”

In het voorjaar spreken de gemeenteraden van de 26 gemeenten in Midden- en West-Brabant zich uit over de door het Algemeen Bestuur voorgenomen regionalisering van de brandweer. De regionale versterking van de brandweer is een wezenlijk onderdeel van de verdere ontwikkeling van de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant. Ambtelijk en bestuurlijk moet nog heel wat werk worden verzet en daarbij hangt alles af van de besluitvorming door de gemeenteraden. Toch heeft de ontwikkelfase volgens directeur ad interim Peter van Zunderd nu al enkele quick-wins opgeleverd, die de veiligheid in de regio verbeteren.

Om de communicatie rond het proces te verbeteren bundelde Van Zunderd de communicatieafdelingen van de regionale brandweer, de GHOR en de veiligheidsregio in één nieuw communicatieteam. Daarnaast is zowel een op de medewerkers gerichte extranetsite als een voor het publiek toegankelijke website gelanceerd en worden alle medewerkers via schriftelijke nieuwsflitsen periodiek op de hoogte gehouden van de voortgang.

Maar schriftelijke en digitale communicatie alleen is volgens Van Zunderd niet genoeg. Als projectleider voor de totstandkoming van de veiligheidsregio wil hij ook zelf nadrukkelijk communiceren met de achterban. “Ik maak momenteel een ronde door de regio om met alle burgemeesters individuele gesprekken te voeren en hen bij het proces te betrekken. Het draagvlak bij de lokale bestuurders is essentieel. Als zij nut en noodzaak van een veiligheidsregio niet op het netvlies hebben, krijgen ze de gemeenteraden ook niet mee. Daarom moeten we glas-helder maken wat de veiligheidsregio voor de lokale burgemeester kan betekenen. Belangrijke uitvoerende rollen die ik zie voor de veiligheidsregio zijn het voorzien in multidisciplinaire procesondersteuning voor de burgemeester als beslissers en het regelen van ondersteuning op het gebied van crisiscommunicatie.”

De communicatie-inspanningen hebben volgens Van Zunderd al geleid tot een groter inzicht en begrip bij burgemeesters ten aanzien van het nut van

een veiligheidsregio. Op dezelfde wijze hoopt hij de komende maanden ook de gemeenteraden over de streep te trekken met betrekking tot de regionalisering van de brandweer. “Het gaat allemaal om de relatie tussen de kwaliteit van de brandweezorg, de financiering daarvan en de bestuurlijke verantwoordelijkheid. Een veelgehoord argument tegen regionalisering van de brandweezorg tot voor kort was: ‘Waarom is dat nou nodig? Onze regio heeft het toch goed voor elkaar?’ Uit een regionale audit blijkt dat dit niet zo is. Taken als preventie, opleiden en oefenen zijn in veel gemeenten nog niet op het vereiste kwaliteitspeil. Hoe kunnen we er met de 26 gemeenten samen voor zorgen dat we die kwaliteit wel halen? Om dat doel te realiseren hebben we een nieuw kwaliteitsplaatje gemaakt voor de brandweer, gebaseerd op 16 criteria voor de primaire brandweezorg. Het model gaat uit van één centraal bestuurd brandweerorganisatie. Het laat ook exact zien hoeveel brandweezorg je voor een euro krijgt. Als de gemeenteraden ‘ja’ zeggen, willen we de voorgestelde kwaliteitsverbetering binnen drie jaar gerealiseerd hebben.”

Van Zunderd is optimistisch over het lopende besluitvormingsproces in de gemeenten en over de toekomst van de veiligheidsregio. Het draait allemaal om het veiligheidsbelang voor de burger. Wat dat betreft is er in de periode van bouwen en ontwikkelen al veel bereikt. Van Zunderd: “We hebben als veiligheidspartners en gemeenten gekeken naar zaken die we nu al kunnen verbeteren, zonder dat de veiligheidsregio formeel bestaat. Dat heeft al een paar mooie quick-wins opgeleverd. Zoals de invoering van automatische defibrillatoren op de voertuigen van alle hulpdiensten en op vaste locaties in woonwijken. Zo kunnen we overal in de regio razendsnel levensreddend optreden in geval van een hartstilstand. Verder hebben we een gestandaardiseerd crisisvacuatieprotocol voor burgemeesters opgesteld en een team samengesteld dat burgemeesters na een crisis ondersteunt bij de evaluatie. Tot slot zijn regionale afspraken gemaakt over de geestelijke ondersteuning van getroffen tijdens en na rampen door kerkelijke instanties. Stuk voor stuk verbeteringen die pure veiligheidswinst voor de burger opleveren en die bijdragen aan het verder verbeteren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.” ///

Huiswerk voor de veiligheidsregio's

De Taskforce Management Overstromingen (TMO) heeft zijn werkzaamheden afgerond. Begin februari overhandigde TMO-voorzitter Jan Franssen het eindrapport van de taskforce aan minister Ter Horst van BZK en Annemieke Nijhof, directeur-generaal Water van het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Het rapport bevat de resultaten van twee jaar intensieve overstromingsvoorbereiding en een *first-impression-report* van de afsluitende nationale oefening 'Waterproef'. De rode draad in het rapport: er ligt nog heel wat huiswerk voor de rijksoverheid en de veiligheidsregio's om het Nederlandse crisisbeheersingsapparaat adequaat voor te bereiden op een 'Ergst Denkbare Overstroming' (EDO). Een reactie van het kabinet op de conclusies en aanbevelingen van de TMO wordt binnenkort verwacht.

"Vergeleken met de impact van een Ergst Denkbare Overstroming is 1953 een kleinigheid", waarschuwde TMO-voorzitter Jan Franssen bij de slotbijeenkomst van de Taskforce. "Een EDO is een catastrofe waar Nederland organisatorisch volstrekt niet op is voorbereid. Twee jaar planvorming en oefenen heeft een flinke verbetering van de voorbereiding op regionaal niveau opgeleverd, maar we zijn er nog lang niet."

De afgelopen twee jaar is op lokaal niveau en binnen de veiligheidsregio's veel geïnvesteerd in planvorming. Vrijwel alle regio's hebben hun overstromingsplannen en draaiboeken op hoofdlijnen gereed. Waar het echter nog aan schort is een soepele samenwerking tussen de regio's onderling en tussen de regio's en het landelijk niveau. Ook de planvorming op nationaal niveau moet nog verder worden ontwikkeld. Zo is er nog geen nationaal evacuatieplan met bijbehorende aanpak van het verkeersmanagement. Zo'n plan moet ook bij andere (dreigende) grootschalige ramptypen toepasbaar zijn.

Jan Franssen: "Het rijk zal in samenwerking met de regio's aan zo'n nationaal evacuatieplan moeten gaan werken in het belang van een onbelemmerde evacuatie. De hoofdwegen staan nu bij een forse bui al vol files. Het kan toch niet zo zijn dat ze bij een noodzakelijke grootschalige evacuatie zo verstopt zitten dat niemand meer een kant op kan? Massa-evacuaties moeten op nationaal niveau worden geïnitieerd en geregisseerd. Je moet er niet aan denken dat alle bedreigde regio's op eigen houtje hun evacuatieplannen gelijktijdig gaan uitvoeren en elkaar dan in de weg zitten. Daarvoor is afstemming en regie nodig."

Een van de aanbevelingen van de TMO is dat de veiligheidsregio's iedere twee jaar een oefening rond het scenario overstroming houden, terwijl iedere vier jaar een nationale overstromingsoefening op

de schaal van Waterproef wordt georganiseerd. Dat de planvorming en de focus bij het oefenen per regio verschillen is evident. Maar ook regio's die zelf 'droge voeten houden' draaien onverkort mee in de voorbereiding op overstromingsrampen. Zij kunnen immers als 'opvangregio' worden aangewezen voor grote stromen evacué's uit laaggelegen delen van het land en zullen zich bestuurlijk en operationeel op zo'n grootschalige opvangoperatie moeten voorbereiden.

De operationele aanpak van een nationale overstromingsramp dient volgens de TMO zwaarder te worden georganiseerd. Het is de stellige overtuiging van de taskforce dat het traditionele 'poldermodel' van overleggen en coördineren bij een ramp van zo grote omvang niet werkt. Een nationale bevelstructuur in de vorm van een Landelijke Operationele Staf, zoals die bij de slotoefening Waterproef als experiment in het leven werd geroepen, is noodzakelijk voor een krachtige aansturing van de hulpverlening.

UITDAGINGEN

Een nationale overstromingsramp biedt uitdagingen voor de gezags- en verantwoordelijkheidsverhoudingen tussen het rijk en de regio's. TMO-voorzitter Franssen verwacht dat de voorzitters van de besturen van de veiligheidsregio's op grond van de Wet Veiligheidsregio's voldoende gezag krijgen om strategische bestuurlijke beslissingen in hun regio te nemen. Hoe die regionale verantwoordelijkheden en bevoegdheden zich verhouden tot de noodzaak van een sterkere nationale sturing en besluitvorming zal nog moeten worden uitgezocht. De TMO vindt ook dat de minister van BZK, in het belang van een grotere slagvaardigheid in de besluitvorming, een sterke coördinerende positie in het ministerieel beleids-team moet krijgen. De Commissaris der Koningin zou vanwege zijn specifieke bestuurlijke regiokennis

'Waterproef' markeerde de afsluiting van twee jaar landelijke overstromingsvoorbereiding.

namens de minister van BZK de verantwoordelijkheid moeten krijgen om de coördinatie boven en tussen de regio's te verbeteren.

Huiswerk genoeg dus voor de komende jaren, zowel voor de regio's als voor de rijksoverheid. In de planvorming dienen 'de puntjes op de i' te worden gezet en moet een nationale bevels-

structuur worden ontwikkeld. Bestuurders en operationele diensten moeten zowel landelijk als regionaal en lokaal frequent met het scenario overstroming oefenen. Over twee jaar zullen de rijksinspecties gericht toetsen of de door de TMO geadviseerde verbeteringen ook daadwerkelijk zijn doorgevoerd. //

Bestuurlijke dilemma's in Zuid-Holland-Zuid

De Veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid heeft het zichzelf bewust 'lastig' gemaakt tijdens de landelijke oefening Waterproef. Een scenario met een dreiging van twee kanten, dat zowel bestuurlijke als operationele dilemma's opleverde. Bart Klijsma, projectleider Waterproef voor de regio Zuid-Holland-Zuid, blikt terug op een oefening die duidelijk aantoont waarom crisisscenario's van zo grote omvang uitsluitend met regionale aansturing te behappen zijn.

"Zuid-Holland-Zuid is geografisch gezien een unieke regio, omdat de overstromingsdreiging van twee kanten komt. Aan de ene kant is de regio kwetsbaar voor hoog water in de grote rivieren, terwijl vanuit het westen ook het risico van een kustoverstroming denkbaar is. Tijdens Waterproef

werd een samenloop van die twee scenario's beoefend, waardoor de bestuurlijke en operationele crisisorganisatie flink op de proef is gesteld."

Omgaan met schaarste in capaciteit was een van de oefendoelen voor Zuid-Holland-Zuid. Het regionaal beleidsteam moest voortdurend prioriteiten afwegen, omdat alle hulpverleningscapaciteit reeds was ingezet rond de rivierdreiging in de Alblasserwaard, terwijl vanuit het westen de overstromingsdreiging vanuit zee voor het Drechtstedengebied steeds groter werd. Moest het personeel en materieel uit de Alblasserwaard worden teruggetrokken en naar het Drechtstedengebied worden gedirigeerd?

Bart Klijsma: "Het scenario maakte duidelijk dat de dilemma's en vraagstukken die bestuurders en operationele managers in zo'n geval voor hun kiezen krijgen, alleen maar via regionale aansturing kunnen worden opgelost. Tijdens deze oefening hebben we ervoor gekozen om naast het regionaal beleidsteam gedurende vijf dagen met drie gemeentelijke beleidsteams te oefenen. Daardoor konden we verschillende ontwikkelingsstadia van de crisis in de tijd beoefenen. Het was jammer dat de oefentijd zich beperkte tot de periode tussen negen uur 's ochtends en vijf uur 's middags. Zo'n scenario leent zich prima voor een echte meerdaagse oefening, 24 uur per dag. Dan kan je specifieke thema's als aflossing en informatie-overdracht tussen opeenvolgende crisisstaven beoefenen. Maar dit was oefentechnisch niet haalbaar."

In werkelijkheid zou de beoefende grootschalige evacuatie in de regio leiden tot een evacuatiestroom vanuit de regio naar de hoge gronden van de Utrechtse Heuvelrug. De nationale oefenleiding koos er echter bewust voor om dat aspect nu niet te beoefenen. Klijsma: "In dat geval had ook Utrecht op die dag mee moeten oefenen, maar dat was vanwege de oefenplanning in die regio niet te realiseren. Bovendien zijn we in Zuid-Holland-Zuid bezig met een inhoudelijke verbeteringslag van de processen Opvang & Verzorging en het Centraal Registratie en Informatie Bureau. De evacuatieoefening bood ons een ideale gelegenheid om juist die processen in een praktijkcasus te beoefenen."

Eenduidige crisisbeheersing door Referentiekader Regionaal Crisisplan

Tijdens een grote crisis komen alle hulpverleningsdiensten in actie. Op straat is dat geen probleem. De brandweer blust, de politie zet straten af, de GHOR coördineert de verzorging van de gewonden en de gemeente evacueert. Maar al die inzet moet wél kolomoverstijgend gecoördineerd worden. Het Referentiekader Regionaal Crisisplan 2009 (RRCP) geeft inzicht in wie wat moet doen tijdens dit multidisciplinair grootschalig en bijzonder optreden. Dat maakt leidinggeven een stuk makkelijker.

Het Landelijk Beraad Crisisbeheersing constateerde in 2006 dat multidisciplinaire samenwerking noodzakelijk is om de crisisbeheersing op een hoger plan te kunnen tillen. En dat is nodig omdat de verschillende kolommen niet langer meer los van elkaar functioneren. Moderne crises worden vaak kolom- en regiogrensoverschrijdend bestreden. Vandaar dat de aankomende Wet veiligheidsregio's een belangrijke rol toedicht aan de veiligheidsregio in het kader van crisisbeheersing. Als zich een crisis voordoet, dient zij op te schalen naar een tijdelijke, regionale en multidisciplinaire crisisorganisatie. Hoe dit in zijn werk gaat en hoe die organisatie er vervolgens uitziet, beschrijven de regio's in een regionaal crisisplan. In deze tijdelijke crisisorganisatie, waarin alle kolommen met elkaar samenwerken, is het voor bestuurders, commandanten en leidinggevendend belangrijk te weten: wie doet wat

CENSE₂

Het gedachtegoed van het RRCP wordt geborgd binnen het programma Centre of Excellence National Safety and Security (CENSE₂). Dit programma wil de multidisciplinaire crisisbeheersing op een hoger plan tillen door te stimuleren dat alle partijen samenwerken, informatie delen en van elkaar leren. Door elkaars kwaliteiten en ervaringen te benutten, over grenzen van de eigen kolom en het eigen functioneren heen te kijken, is het mogelijk om verder te komen en meer te bereiken. Meer informatie staat op www.cens2.eu.

en wie ondersteunt wie. Als dat helder is, kunnen zij gemakkelijker leidinggeven en coördineren. Ook voor de burgemeester heeft dat voordelen. Doordat er een slagvaardige en operationele crisisorganisatie is, kan hij zich focussen op zijn rollen als burger-vader, beslisser, strateeg en collegiaal bestuurder, zoals benoemd door het Nederlands Genootschap van Burgemeesters.

KNOPPENMODEL

Het Referentiekader Regionaal Crisisplan 2009 (RRCP-2009) heeft voor de veiligheidsregio's in kaart gebracht welke activiteiten (processen) er op besturend niveau plaatsvinden binnen een multidisciplinaire crisisorganisatie. Aan deze activiteiten zijn vervolgens functiebeschrijvingen met een eerste aanzet tot bijbehorende competentieprofielen gehangen. Dit wordt ook wel het 'multidisciplinaire knoppenmodel' genoemd. Afhankelijk van de crisis en noodzakelijke activiteiten wordt de juiste knop (functie) geactiveerd. Op die manier ontrolt zich een efficiënte maatwerkorganisatie waarvan de capaciteit aansluit bij de crisis en het te behalen resultaat. Doordat de hele multidisciplinaire organisatie- en functiestructuur dankzij het RRCP-2009 helder is, kunnen de regio's met behulp van datzelfde referentiekader ook nog eens een goede informatievoorziening en een adequaat resourcemanagement (de juiste mensen op de juiste plaats) inrichten. Samen met vele experts en de veiligheidsregio's Utrecht, Twente, Noord-Holland Noord, Amsterdam-Amstelland en Limburg-Zuid heeft het projectteam alles gevali-

deerd. De regio Rotterdam-Rijnmond is de eerste veiligheidsregio die het RRCP gaat implementeren.

PROFESSIONALISEREN

Op basis van de richtlijnen (referenties) uit het referentiekader kunnen veiligheidsregio's hun crisisorganisatie inrichten. Doordat dit op uniforme wijze gebeurt, ontstaat landelijk een eenduidig en transparant beeld. Dat maakt het mogelijk voor regio's om gezamenlijk én dus multidisciplinair op te leiden, te oefenen en te trainen. Ook wordt het voor de regio's mogelijk onderling kennis en kunde uit te wisselen, personele en materiële bijstand te verlenen en met elkaar te evalueren. En

dus te verbeteren. Het RRCP-2009 biedt daarmee perspectief voor verder professionaliseren. Een ander groot voordeel van het referentiekader is dat externe partners in crisisbeheersing eenvoudig kunnen aanhaken. Defensie, water- en scheepvaartzorg, energiemaatschappijen en Prorail moeten nu bijvoorbeeld met 25 regio's verschillende afspraken maken. Een landelijk eenduidig model voor regionale crisisbeheersing maakt het voor deze 'functionele keten' mogelijk samen met de regio's te werken aan crisisbeheersing. ///

Kijk voor meer informatie op www.regionaalcrisisplan.nl

Samenwerking VNG en Veiligheidsberaad

Hoe verhoudt de VNG zich nu tot het Veiligheidsberaad? Die vraag wordt regelmatig gesteld. Niet zo raar want de VNG en het Veiligheidsberaad staan beide voor belangenbehartiging van gemeenten. Alleen is de focus van het Veiligheidsberaad regionaal georiënteerd. Hieronder volgt een korte uiteenzetting.

Veiligheidsregio's zijn ontstaan vóór en door de gemeenten. Het Veiligheidsberaad (VB) is in 2007 opgericht door de VNG vanuit de (verlengd) lokale verantwoordelijkheid. Het doel van het VB is de effectiviteit en doelmatigheid van de veiligheidszorg voor veiligheidsregio's te bevorderen door samen te werken. De ondersteuning en positionering van het Veiligheidsberaad wordt vormgegeven door het bureau Veiligheidsberaad dat ook fysiek geïntegreerd is bij de VNG te Den Haag. Op termijn (juni 2009) zal het bureau Veiligheidsberaad worden geïntegreerd met de bureaus van de NVBR en GHOR-NL in Arnhem bij het NIFV. Ook dan zal de relatie tussen het VB en de VNG blijven bestaan. Tussen de voorzitter van de VNG, mevrouw Jorritsma en de voorzitter van het VB, de heer De Graaf, zijn onlangs afspraken gemaakt over ondermeer zitting nemen in elkaars besturen en over de financiering van de taken van het bureau VB.

VNG

Samen met alle gemeenten stáát de VNG voor kracht en kwaliteit van het lokaal bestuur. De VNG behartigt de belangen van gemeenten. Zij verleent diensten, adviseert en informeert alle en/of individuele leden over actuele ontwikkelingen. Daarnaast voorziet de VNG in een platformfunctie met bijvoorbeeld commissies en conferenties. Voor de VNG staan gemeenten centraal. Dus ook daar waar het gaat om de verantwoordelijkheid van gemeentebesturen om de integrale veiligheid in hun gemeente te verbeteren.

VEILIGHEIDSBERAAD

Om die veiligheid te verbeteren, hebben gemeenten een aantal fysieke veiligheidstaken georganiseerd op regionaal niveau (veiligheidsregio's). In deze veiligheidsregio's wordt onder andere uitvoering gegeven aan taken zoals (de voorbereiding op) rampenbestrijding en crisisbeheersing, het beheer van de

brandweer en het beheer van de GHOR. Op landelijk niveau biedt het VB een gremium voor bestuurders van veiligheidsregio's. Door het VB wordt daarbij ook inhoud gegeven aan de taken van belangenbehartiging, dienstverlening en het voorzien in de platformfunctie.

VNG EN VEILIGHEIDSBERAAD

Samenwerking in de regio is gebaseerd op het principe van verlengd lokaal bestuur, waarbij de nadruk ligt op de behoeften en besluiten van afzonderlijke gemeenten. Voor de regio geldt dat het algemeen bestuur de kaders vaststelt en controle uitoefent op het dagelijks bestuur. Feitelijk doet het algemeen bestuur dit namens de afzonderlijke gemeenten, in de praktijk kan het ook voorkomen dat het algemeen bestuur zelf een regionale koers gaat varen. Daarmee is er meer een tendens naar verlegd lokaal bestuur in plaats van verlengd lokaal bestuur. Hierdoor kan een samenwerkingsverband een eigen leven gaan leiden, en kan de betrokkenheid van de afzonderlijke gemeenten onder druk komen te staan. Het is aan het VB en de VNG dit te onderkennen en op te reageren. Daarom is het des te belangrijker om een goede verbinding te behouden tussen VNG en VB.

Zowel de taakstelling van de VNG als het VB is gericht op gemeenten. Hoewel de belangen op dit vlak gelijk zijn, kunnen er accentverschillen zijn door de nadruk die door regio's gegeven wordt aan het gezamenlijke regionale belang van gemeenten ('welke collectieve afspraken maken we over veiligheid?') en het individuele lokale belang ('hoe borgen we veiligheid in onze specifieke gemeente?'). Waar de VNG de lokale verantwoordelijkheden van de gemeenten waarborgt, richt het Veiligheidsberaad zich meer op de regionale verantwoordelijkheden van veiligheidsregio's. Uitgangspunt daarbij is dat verschillende invalshoeken mogelijk zijn, maar dat als het erop aan komt geen belangentegenstelling bestaat tussen de VNG en het VB. ///

Veiligheidsberaad

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

PERSONALIA

Gemeentesecretaris/algemeen directeur van de gemeente Maarssen, **Ad Nederlof**, verlaat de gemeente Maarssen. Per 1 juni 2009 is hij benoemd in de functie van afdelingsmanager Milieu, Water en Landelijk Gebied bij de Provincie Gelderland.

Johan van der Zwan is per 1 mei jl. regionaal commandant Gooi en Vechtstreek. Van der Zwan, opvolger van René Moraal, is al tien jaar werkzaam in de regio Gooi en Vechtstreek, waarvan de laatste vijf jaar als plaatsvervangend regionaal commandant.

Sinds 1 mei jl. is **Sylvia Meulensteen** manager van de Academie voor Crisisbeheersing van het NIFV. Ook is zij verantwoordelijk voor de verdere ontwikkeling van de GHOR Academie. Zij is per 1 april jl. gestopt als RGF van de veiligheidsregio Limburg-Noord en heeft haar bestuursfunctie voor GHOR Nederland neergelegd.

Per 1 mei heeft het Veiligheidsberaad de Bestuurscommissie Informatievoorziening ingesteld onder voorzitterschap van **Henri Lenferink**, burgemeester van Leiden en voorzitter Veiligheidsregio Hollands Midden.

Nieuw bestuur GHOR Nederland

Begin dit jaar trad niet alleen de nieuwe voorzitter Frank Klaassen aan, maar ook een aantal nieuwe leden. Het nieuwe bestuur bestaat uit:

- Aad Groos, vicevoorzitter en penningmeester
- Jac Rooijmans, secretaris
- Joost Bernsen, bestuurslid
- Jan Christiaan, personeel & organisatie
- Martin Smeekes, bestuurslid
- Ineke van der Zande, bestuurslid
- Roel van Vliet, ambtelijk secretaris

Nieuwe Wet ambulancezorg: één vergunning per regio

De nieuwe Wet ambulancezorg (WAZ), die in december 2008 door de Eerste Kamer is aanvaard, markeert de ontwikkeling van een ambulancesector naar verdergaande modernisering en professionalisering. Niet voor niets spreekt de nieuwe wet over ambulancezorg in plaats van 'ambulancevervoer'. Een ambulance is tegenwoordig een rijdend ziekenhuis en niet langer een auto waarmee de patiënt zo snel mogelijk naar het ziekenhuis wordt vervoerd. De WAZ vervangt de huidige Wet ambulancevervoer uit 1973, op grond waarvan de provincies de vergunningen verleenden. Met betrekking tot het verlenen van de vergunningen krijgen nu de besturen van de veiligheidsregio's een belangrijke rol.

De nieuwe wet regelt dat er per veiligheidsregio één aanbieder komt voor ambulancezorg. Deze aanbieder is zowel verantwoordelijk voor de instandhouding van het ambulancezorggedeelte van de gemeenschappelijke meldkamer als voor het daadwerkelijk verlenen van ambulancezorg. De aanbieder krijgt hiervoor een vergunning van de minister van VWS.

PROGRAMMA VAN EISEN

Het programma van eisen is het hart van de vergunningverleningsprocedure. In dit programma zijn de eisen opgenomen waaraan een ambulancedienst moet voldoen om voor een vergunning in aanmerking te kunnen komen. In ieder geval heeft het programma van eisen betrekking op:

- de personele, materiële en organisatorische voorzieningen die noodzakelijk zijn voor het op verantwoorde wijze verrichten van ambulancezorg;
- de standplaatsen van ambulances;
- de afstemming op de ambulancezorg in naburige regio's;
- de samenwerking met andere zorginstellingen in de betrokken regio;
- de uitvoering van de taken in het kader van de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen; en
- de kosten van de ambulancezorg.

De besturen van de veiligheidsregio's gaan met betrekking tot dit programma van eisen een belangrijke rol spelen. In de eerste plaats stellen zij de eisen vast waaraan de vergunninghouders ambulancezorg moeten voldoen ten aanzien van de meldkamer ambulancezorg. Deze eisen hebben betrekking op de voorbereiding en het daadwerkelijk optreden in het kader van de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. In de tweede plaats brengen de besturen van de veiligheidsregio's aan de minister van VWS advies uit, alvorens de minister van VWS dit programma vaststelt. Ten slotte brengen de besturen van de veiligheidsregio's een advies uit voor het concreet verlenen van de vergunning.

In het nog in voorbereiding zijnde Besluit Ambulancezorg wordt

opgenomen welke termijnen gelden voor het uitbrengen van de adviezen door de GHOR-besturen. De planning is om het programma van eisen in juli van dit jaar afgerond te hebben. Vervolgens kan met ingang van 1 september 2009 de vergunningverlening plaatsvinden. Overigens kan de vergunningverlening op grond van de WAZ plaatsvinden ook zonder dat de Wet veiligheidsregio's van kracht is.

SAMENWERKING

De WAZ heeft meerdere doelstellingen. Allereerst beoogt de WAZ een hogere kwaliteit en betere doelmatigheid van de ambulancezorg. Dit wordt onder meer bereikt door het vormen van regionale ambulancevoorzieningen (RAV'en) en samenwerkingsverbanden in de regio tussen de ambulancediensten. De samenwerkingsverbanden kunnen verschillende vormen hebben. Zo kunnen de verschillende ambulancediensten opgaan in één organisatie of blijven de verschillende diensten binnen de RAV juist nog herkenbaar. Wel dienen de verschillende diensten samen één juridische regionale eenheid te vormen. De vorming van RAV'en is in de praktijk al enkele jaren gaande: in 19 van de 25 regio's is inmiddels sprake van een RAV. In de overige regio's moet de RAV-structuur nog gestalte krijgen. De RAV is het aanspreekpunt voor het ministerie van VWS.

Een ander doel van de WAZ is dat er een heldere verdeling van verantwoordelijkheden komt waar het gaat om de veiligheidstaak. Vooral voor de verantwoordelijkheid in de meldkamer. Uit de WAZ volgt dat de directeur RAV in een normale situatie de gehele ambulancezorg, inclusief zijn deel van de meldkamer, operationeel aanstuurt. Ten tijde van een calamiteit of ramp verandert dat. De hele keten van ambulancezorg, inclusief de meldkamer, staat dan ter beschikking van de burgemeester, vanwege zijn bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de rampenbestrijding.

GEMEENSCHAPPELIJK

Het formeel regelen van bevoegdheden, verantwoordelijkheden en verhoudingen tussen de RAV'en en de andere crisisbeheersingspart-

ners is één van de belangrijkste onderdelen van de nieuwe wet. De wet beoogt volgens Margré Jongeling, die vanuit haar functie als beleidsmedewerkster van de directie Curatieve Zorg van VWS nauw betrokken is bij de invoering van de WAZ, niet om tot een landelijke harmonisatie van organisatievormen te komen voor de meldkamers ambulancezorg. "Nee, de wet stelt alleen dat er minimaal sprake moet zijn van co-locatie. Een gemeenschappelijke meldkamer waarbinnen de politie, brandweer én ambulancezorg samenwerken. De uitwerking in detail, tot een voor alle partners geaccepteerd samenwerkingsmodel, is een opgave voor de partners in de afzonderlijke regio's. Voor alle diensten is van belang dat het meldkamerproces voldoet aan de inhoudelijke kwaliteitseisen die vanuit de operationele kolommen worden gesteld".

Meer informatie over de WAZ kunt u vinden op www.minvws.nl/dossiers/wet-ambulancezorg

AMBULANCEZORG IN DE PRAKTIJK

Vervoer per ambulance mag alleen plaatsvinden na opdracht door de meldkamer ambulancezorg. Jaarlijks verwerken de Meldkamers Ambulancezorg (MKA's) ruim een miljoen meldingen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen spoedeisend en planbaar vervoer. Maar in beide gevallen gaat het om reguliere ambulancezorg. Bij zware ongevallen met meerdere slachtoffers wordt de GHOR actief (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen). Daarbij is vaak brandweer en/of politie betrokken. In die gevallen liggen de coördinatie en eindverantwoordelijkheid in handen van de lokale overheid.

Eerste expertmeeting over planvorming

Het Veiligheidsberaad organiseert samen met BZK een aantal expertmeetings. De eerste daarvan vindt plaats op 13 mei a.s. en heeft als thema 'planvorming veiligheidsregio'. Het risicoprofiel, het beleidsplan en het crisisplan vormen immers het startpunt voor de veiligheidsregio. Wat zijn onze risico's, welke ambities formuleren we daarop en hoe pakken we het aan?

Tijdens deze bijeenkomst wordt planvorming vanuit verschillende perspectieven belicht. Wat wil een bestuurder weten? Hoe kun je gemeenteraden zo goed mogelijk betrekken bij de planvorming. Wat zijn de dilemma's van een operationele plannenmaker? Kortom: wat zijn de aandachtspunten bij het verbinden van alle schakels in de keten. Diverse sprekers belichten dit onderwerp vanuit een eigen perspectief. Het workshopprogramma biedt deelnemers de mogelijkheid om thema's verder uit te werken.

Zie voor meer informatie over het programma van 13 mei en 17 juni www.expertmeetings-veiligheidsregio.nl

DATA EXPERTMEETINGS

De expertmeetings voor de veiligheidsregio's vinden plaats bij het Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid (NIFV) in Arnhem op de volgende data:

- 13 mei
- 17 juni
- 16 september
- 25 november

Managementraad voor gemeenten

Sinds eind 2008 hebben nu ook de gemeenten hun eigen managementraad. De raad bestaat uit: Irma Woestenberg (gemeentesecretaris 's-Hertogenbosch en commissie Veiligheid VNG), Jos van der Knaap (gemeentesecretaris Wijchen, lid dagelijks bestuur Vereniging Gemeentesecretarissen en daarin voorzitter Commissie Bestuurlijke Ontwikkeling) en Klaas Dekker (gemeentesecretaris Apeldoorn en voorzitter van het Landelijk Overleg Coördinerend Gemeentesecretarissen veiligheidsregio's). De oprichting van de managementraad Gemeenten was een belangrijke aanbeveling van de Taskforce Gemeentelijke Processen onder voorzitterschap van burgemeester Rombouts van 's-Hertogenbosch.

Politie, brandweer en GHOR werken al langer met soortgelijke (management)raden. Respectievelijk kennen ze daar de Raad van Hoofdcommissarissen, de Raad van Regionaal Commandanten en de Algemene Ledenvergadering GHOR Nederland. De raden zijn adviseurs voor bestuurders. De voorzitter van een managementraad zit als toehoorder bij de vergaderingen van het Veiligheidsberaad en spreekt op reguliere basis met het Dagelijks Bestuur van het Veiligheidsberaad.

Jos van der Knaap, Klaas Dekker en Irma Woestenberg

BZK organiseert tweetal veiligheidscongressen

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties organiseert komende maanden weer een aantal congressen. Zo vindt op woensdag 24 juni 2009 het Innovatiecongres Veiligheid plaats in de Van Nelle Ontwerpfabriek in Rotterdam. In november staat het jaarlijkse Veiligheidscongres op de agenda.

INNOVATIECONGRES

Het Innovatiecongres Veiligheid is bedoeld voor iedereen die betrokken is bij innovaties op het gebied van maatschappelijke en fysieke veiligheid. Het congres is bedoeld voor professionals uit het operationele veld (politie, brandweer, GHOR, Defensie etc.), van kennisinstellingen (GTT's, universiteiten, hogescholen) en uit het bedrijfsleven. Men kan tijdens het congres deelnemen aan diverse workshops. Daarbij kan iedereen die in Nederland te maken heeft met vernieuwing op het gebied van maatschappelijke veiligheid kennis vergaren en delen. Ook biedt dit congres een platform voor discussie over de koers van veiligheidsinnovaties in de toekomst. Het Innovatiecongres wordt geopend door minister Ter Horst. Voor meer informatie en aanmelden: www.innovatiecongresveiligheid.nl

VEILIGHEIDSCONGRES

Het jaarlijkse Veiligheidscongres vindt plaats op dinsdag 10 november 2009 in het World Forum in Den Haag. Tijdens dit congres staan de voortgang in de uitvoering van het veiligheidsbeleid en de beleidsprioriteiten van de minister centraal. Het congres is bestemd voor gemeente- en provinciebestuurders, ambtenaren OOV van gemeenten, leidinggevend en beleidsmakers van politie, regionale brandweer, veiligheidsregio's, GHOR en provincies, militairen met de functie van regionaal officier veiligheidsregio's en/of werkzaam bij een Regionaal Militair Commando's, beleidsmakers van ministeries zoals VWS, VROM, Justitie en Defensie en bestuurders en beleidsmakers van koepelorganisaties zoals NVBR, NPI en het Veiligheidsberaad.

Voor meer informatie en aanmelden kunt u terecht op de site van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties: www.minbzk.nl

Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord gecertificeerd

De Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord is de eerste veiligheidsregio met een kwaliteitscertificering. Eind 2008 ontvingen de regionale brandweer en het multidisciplinaire veiligheidsbureau het ISO 9001-kwaliteitscertificaat. Al in het voorjaar van 2008 behaalden de ambulancezorg, inclusief meldkamer en het GHOR-bureau, al het voor deze bedrijfsonderdelen verplichte HKZ-certificaat.

Jos Stierhout, directeur van de Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord, spreekt van een belangrijke mijlpaal voor zijn organisatie. "Voor de brandweer en het veiligheidsbureau geldt geen verplichting tot certificering, maar wij wilden graag voor onze gehele organisatie één systeem voor kwaliteitszorg. Zo krijgen we meer samenhang in de organisatie. Daarom hebben we op eigen initiatief het ISO-kwaliteitsstelsel voor die onderdelen ingevoerd en onafhankelijk laten certificeren." Eens in de drie jaar zal het certificaat bij positieve beoordeling worden vernieuwd. Het enige bedrijfsonderdeel waarvoor nog geen certificaat is verstrekt is de politiemeld-

kamer, onderdeel van de GMK Noord-Holland-Noord. Het streven is om ook dit onderdeel in de loop van 2009 gecertificeerd te krijgen. Een andere opsteker voor de regio is het toekennen van de F.G.Kordstrofee door een jury van adviesbureau Deloitte voor de inzichtelijkheid en volledigheid van zijn jaarrekening over 2008.

CONVENANT

Naast de certificering was er nog een feit te melden vanuit Noord-Holland-Noord. Namelijk dat op 17 januari jl. de veiligheidsregio een eerste samenwerkingsconvenant sloot met de Kustwacht en de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (KNRM). Met

de ondertekening bekrachtigen de drie partners de afspraken voor onderlinge samenwerking bij Search- and Rescue-taken en de hulpverlening op de Noordzee, de Waddenzee en het IJsselmeer. Het convenant loopt vooruit op het van kracht worden van de Wet veiligheidsregio's. En is gebaseerd op de uitgangspunten die zijn geformuleerd in het kader van het landelijke project 'Watterand'.

De KNRM in actie op zee. De aansluiting met de walorganisatie wordt bij convenant geregeld.

In overeenstemming met de aanbeveling van het ministerie van BZK is in het convenant gekozen voor een uniform afsprakenkader waarbinnen ruimte wordt geboden voor regio-specifieke vervolgspraken. Afstemming vond plaats met het Veiligheidsberaad, vanwege het bovenregionale karakter van incidentenbestrijding op het water. Het convenant heeft dan ook de steun van zowel het Veiligheidsberaad als het project Watterand.

Het convenant wordt beschouwd als een bestuurlijk 'scharnier' om de aanbevelingen van Watterand binnen de veiligheidsregio's geïmplementeerd te krijgen. Directeur Roemer Boogaard van de KNRM verwacht dat nog dit jaar alle 16 regio's waarvoor de Kustwacht en de KNRM Search- and Rescuetaken verrichten eenzelfde convenant zullen ondertekenen. ///

Conferentiemarkteert start Veiligheidsregio Drenthe

'De toekomst van de Veiligheidsregio'; onder deze titel organiseerde Drenthe eind januari een conferentie om de start van Veiligheidsregio Drenthe te markeren. Ruim 130 genodigden namen deel aan de conferentie.

De sprekers en forumleden waren Thom de Graaf (voorzitter landelijk Veiligheidsberaad), Jan Lonink (portefuillehouder brandweer landelijk Veiligheidsberaad), Frank Klaassen (voorzitter GHOR Nederland), Cees Bijl (vice-voorzitter bestuur Veiligheidsregio Drenthe) en Attje Kuiken (lid Tweede Kamer en woordvoester Veiligheid voor de PvdA). Sicko Helderdoorn (bestuursvoorzitter van de Veiligheidsregio Drenthe) trad op als dagvoorzitter. Met de conferentie werd een moment in de tijd gemarkeerd waarmee de Veiligheidsregio Drenthe een feit werd.

Vanuit het Veiligheidsberaad gaven De Graaf en Lonink hun bestuurlijke visie op de ontwikkelingen van de veiligheidsregio's; vooral de noodzaak tot een bestuurlijke bovenbouw in Nederland, waarbij de mogelijkheid blijft bestaan dat rampenbestrijding, crisismanagement en brandweerborg

in basis een lokale aangelegenheid blijven. Weliswaar georganiseerd via de constructie van verlengd lokaal bestuur. Volgens De Graaf is het noodzakelijk om ook op nationale schaal de krachten te bundelen omdat de rijksoverheid steeds meer taken buiten haar verantwoordelijkheid rekent. Hij noemde daarbij onder andere het LMD (Landelijk Management Development). "Nu nog een overheidstaak, straks wellicht overgedragen aan het veld".

Klaassen, de nieuwe voorzitter van GHOR Nederland, schetste een helder beeld van de noodzaak van een goede GHOR-organisatie, passend binnen de context van de ontwikkeling van de veiligheidsregio's. De heer Bijl, als plaatsvervangend voorzitter van het veiligheidsbestuur in Drenthe, gaf tenslotte de Drentse visie op de ontwikkeling van de veiligheidsregio: "De veiligheidsregio is een gemeenschappelijke regeling waarbij de

gemeenten de opdrachtgever zijn. De gemeenteraad is daarbij het orgaan met het laatste woord. Dat lijkt Den Haag wel eens te vergeten. Vaak wordt de burgemeester op pad gestuurd om de raad even bij te praten en een besluit te laten nemen. In Drenthe kiezen we ervoor om de gemeenten veel meer bij de gemeenschappelijke regeling te betrekken. Zo is de coördinerend gemeentesecretaris voorzitter van het Directie Overleg Veiligheid, waarmee onze twaalf gemeenten een volwaardige en zelfs prominente plaats hebben tussen de regionale hulpverleningsorganisaties."

VERTROUWEN

Drenthe kiest ervoor om niet in te gaan op het aanbod van een subsidie

van het rijk door het ondertekenen van een convenant. Uit een belevingsonderzoek bleek dat de helft van de brandweervrijwilligers niet toe was aan een stap tot regionaliseren. Er zal daarom eerst geïnvesteerd worden in het werken aan het vertrouwen. 'Samen bouwen aan Veiligheid' is de missie van de Veiligheidsregio Drenthe waarbij bewust gekozen is voor een uitvoeringsorganisatie met de naam Hulpverleningsdienst Drenthe.

Tijdens de afsluitende forumdiscussie gaf Kuiken aan voorstander van regionaliseren te zijn. Zij complimenteerde de heer Bijl met de vorderingen in Drenthe, maar voegde daar aan toe: "Als je al zover bent, waarom dan niet dat laatste stapje?" ///

Nominaties veiligheidsaward 2009

Tijdens het congres 'De dag van de veiligheidsregio' op 9 april jl. in Nijmegen, zijn de drie nominaties voor de Publieke Veiligheid Award 2009 bekend gemaakt. De gemeente Den Haag, de Veiligheidsregio Utrecht en de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland zijn door naar de laatste ronde. In december zal de definitieve winnaar van de Publieke Veiligheid Award 2009 worden bekendgemaakt.

De drie genomineerde projecten onderscheiden zich volgens de jury door hun bijdrage aan het verbeteren van de publieke veiligheid. In Den Haag is het 'straatverteenwoordigersproject' in de wijk Laak genomineerd, omdat dankzij dit wijkgerichte initiatief van de politie en andere partners in de wijk de criminaliteitscijfers in de wijk merkbaar zijn gedaald en radicalisering van de jeugd beter kan worden voorkomen.

De Veiligheidsregio Utrecht trok de aandacht met het project 'Basiszorg-niveau Bevolkingszorg', een instrument waarmee gemeenten betrekkelijk eenvoudig vast kunnen stellen aan welke eisen hun organisatie moet voldoen om een crisissituatie adequaat het hoofd te kunnen bieden. Via een quick-scan en een diagnose van de bestaande situatie kan de gemeente een versterkingsplan genereren, waarin staat welke inspanningen in

de organisatie, mensen en middelen moeten worden gedaan om de organisatie af te stemmen op de risico's in de gemeente.

Het derde genomineerde project is 'Operatie Phoenix', een project van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland dat in beeld brengt welke organisaties allemaal betrokken moeten worden bij het opstellen van een integraal natuurbrandbeheersingsplan. Brandweer en gemeenten krijgen te maken met een veelheid aan actoren, zoals natuurbeheerders, recreatieschappen, campingeigenaars, nutsbedrijven en spoorbeheerders, die allemaal hun eigen belangen hebben. ///

Stuur een mail!

HIER KAN UW REGIO STAAN

Wilt u uw kennis over projecten en initiatieven delen met uw partners in het land? Of heeft u nieuws betreffende uw veiligheidsregio? Stuur dan een mail naar de redactie: redactie@veiligheidsregio@veiligheidsberaad.nl

DE VEILIGHEIDSREGIO IN UW BRIEVENBUS?

De Veiligheidsregio niet ontvangen? Of zijn de adresgegevens veranderd? Stuur dan een mail naar: redactie@veiligheidsregio@veiligheidsberaad.nl

AGENDA

13 MEI

Expertmeeting Planvorming; locatie NIFV, Arnhem

17 JUNI

Expertmeeting; Gemeentelijke processen, locatie NIFV, Arnhem

24 JUNI

Innovatiecongres; locatie Van Nelle fabriek, Rotterdam

16 SEPTEMBER

Expertmeeting; 'Witte Kolom', locatie NIFV, Arnhem

10 NOVEMBER

Veiligheidscongres; locatie World Forum, Den Haag

25 NOVEMBER

Expertmeeting; Brandweer, locatie NIFV, Arnhem

COLOFON

De Veiligheidsregio is een kwartaaluitgave van het Veiligheidsberaad in samenwerking met NVBR, Politie Nederland, GHOR, VNG en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Veiligheidsberaad

REDACTIEADRES

Bureau Veiligheidsberaad
T.a.v. redactie De Veiligheidsregio
Postbus 30435
2500 GK Den Haag
070 373 8250

HOOFDREDACTIE

Veiligheidsberaad, Winrie de Boer

REDACTIERAAD

GHOR, Michiel Hoorweg
NVBR, Sylvia van den Top
VNG, Asha Khoenkhoen
Politie Nederland, Marco Barten
Ministerie BZK, Henk Statema
Veiligheidsberaad, Alfred van de Pol

REDACTIE

BZK, Henk Statema
Veiligheidsberaad, Alfred van de Pol
Rob Jastrzebski
Ada Kraft (eindredactie)

Traffic: PINO evenementen & congressen

Ontwerp en opmaak:

Borren Communicatie & Design

Fotografie: Rob Jastrzebski, Maarten van der Voorde, René Verleg, Arenda Oomen, Gemeente Nijmegen, Vincent Mentzel/Hollandse Hoogte

Cartoon: Patrick van Gerner

Drukwerk: Roto Smeets Utrecht

Aan deze uitgave werkten verder mee:

Klaas Salverda, Turnaround Communicatie, Margré Jongeling, Nico de Gouw

Oplage: 8500. Mei 2009